

Brüssel, 15.11.2022
C(2022) 8251 final

ANNEXES 1 to 23

LISAD

järgmise dokumendi juurde:

Komisjoni rakendusmäärus, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999 rakenduseeskirjad lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete ülesehituse, vormi, tehniliste üksikasjade ja esitamise menetluse kohta

ILISA

CO₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja sidumine

Tabel 1. Riikide senised ja prognoositavad edusammud kasvuhoonegaaside (KHG) heite vähendamise riiklike eesmärkide suunas, lähtudes kliimaneutraalsusest

Aruande osa	Tunnuskood ⁽¹⁾	Täpsustus	Ulatus ⁽²⁾	Ühik	GSP ⁽³⁾	Aasta					Kliimaneutraalsuse sihtaasta	Hõlmab kaudset CO ₂ heidet (jah/ei) ? ⁽¹¹⁾
						X-3 ⁽¹⁰⁾	X-2	2030	2040	2050		
Kliimaneutraalsus ⁽⁴⁾	A1	K _{kk}										
Sidumise tähtsus ⁽⁵⁾	A2	K _{kk}		ktCO ₂ e	AR 5							
Riiklik KHG eesmärk – aastani 2030 ja pärast seda, kui see on olemas, ning soovituslikud	B	K _{kk}	KHG koguheide, välja arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvaheline lennundus ⁽⁶⁾	ktCO ₂ e	AR 5							
	C	K _{kk}	KHG	ktCO ₂ e	AR 5							

ET

ET

vahe-eesmärgid aastateks 2040 ja 2050			koguheide, kaasa arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvaheline lennundus ⁽⁶⁾									
	D	K _{kk}	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, kaasa arvatud rahvusvaheline lennundus ⁽⁶⁾	ktCO ₂ e	AR 5							
Varasem heide	E	K _{kk}	KHG koguheide, välja arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvaheline lennundus ⁽⁷⁾	ktCO ₂ e	AR 5							
	F	K _{kk}	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvaheline lennundus ⁽⁷⁾	ktCO ₂ e	AR 5							
	G	K _{kk}	KHG	ktCO ₂ e	AR 5							

			koguheide, kaasa arvatud LULUCF, kaasa arvatud rahvusvaheline lennundus ⁽⁷⁾									
Artikli 18 kohane aruandlus olemasolevate meetmetega stsenaariumi kohta	H	K _{kk}	KHG koguheide, välja arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvaheline lennundus ⁽⁸⁾	ktCO ₂ e	AR 5							
	I	K _{kk}	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvaheline lennundus ⁽⁸⁾	ktCO ₂ e	AR 5							
	J	K _{kk}	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, kaasa arvatud rahvusvaheline lennundus ⁽⁸⁾	ktCO ₂ e	AR 5							
Artikli 18 kohane	K	K _{ko}	KHG	ktCO ₂ e	AR 5							

aruandlus lisameetmete stsenaariumi kohta			koguheide, välja arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvahelin e lennundus ⁽⁸⁾									
	L	K _{ko}	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvahelin e lennundus ⁽⁸⁾	ktCO ₂ e	AR 5							
	K	K _{ko}	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, kaasa arvatud rahvusvahelin e lennundus ⁽⁸⁾	ktCO ₂ e	AR 5							
Senised edusammud (X-3): erinevus varasemate perioodide andmete riiklikule ja KHG	N1	Ei kohaldata	KHG koguheide, välja arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvahelin e lennundus	Protsent ⁽⁹⁾)	AR 5							

eesmärgirajale vastavate väärtuste vahel	O1	Ei kohaldata	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvahelin e lennundus	Protsent ⁽⁹⁾	AR 5						
	P1	Ei kohaldata	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, kaasa arvatud rahvusvahelin e lennundus	Protsent ⁽⁹⁾	AR 5						
Senised edusammud (X-2): erinevus varasemate perioodide andmete ja riikikule KHG eesmärgirajale vastavate väärtuste vahel	N2	Ei kohaldata	KHG koguheide, välja arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvahelin e lennundus	Protsent ⁽⁹⁾	AR 5						
	O2	Ei kohaldata	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvahelin e lennundus	Protsent ⁽⁹⁾	AR 5						
	P2	Ei	KHG	Protsent ⁽⁹⁾	AR 5						

		kohaldata	koguheide, kaasa arvatud LULUCF, kaasa arvatud rahvusvaheline lennundus	)								
Proгноositavad edusammud: erinevus olemasolevate meetmetega stsenaariumi ja riiklikule KHG eesmärgirajale vastavate väärtuste vahel	Q	Ei kohaldata	KHG koguheide, välja arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvaheline lennundus	Protsent ⁽⁹⁾)	AR 5							
	R	Ei kohaldata	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvaheline lennundus	Protsent ⁽⁹⁾)	AR 5							
	S	Ei kohaldata	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, kaasa arvatud rahvusvaheline lennundus	Protsent ⁽⁹⁾)	AR 5							

Proгноositavad edusammud: erinevus lisameetmete stsenaariumi ja riiklikule KHG eesmärgirajale vastavate väärtuste vahel	T	Ei kohaldata	KHG koguheide, välja arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvaheline lennundus	Protsent ⁽⁹⁾	AR 5						
	U	Ei kohaldata	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, välja arvatud rahvusvaheline lennundus	Protsent ⁽⁹⁾	AR 5						
	V	Ei kohaldata	KHG koguheide, kaasa arvatud LULUCF, kaasa arvatud rahvusvaheline lennundus	Protsent ⁽⁹⁾	AR 5						

Märge: X = aruandeaasta; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; K_{ko} = kohustuslik, kui olemas.

Märkused.

⁽¹⁾ Tunnuskoodide abil näidatakse edusammude arvutamise käiku – arvutused, milles neid tunnuskode kasutatakse, on loetletud märkuses 9.

⁽²⁾ Andmed esitada ainult nendel ridadel, mis vastavad liikmesriikide eesmärgi ulatusele. Esitage andmed kooskõlas kasvuhoonegaaside inventuuriga. Selles veerus esitatav koguarv peaks sisaldama kaudseid CO₂ heitkoguseid, kui need on esitatud kasvuhoonegaaside inventuuris.

⁽³⁾ Teave selle kohta, milliste globaalse soojendamise potentsiaali väärtuste kohaselt kasvuhoonegaaside heitkogused esitatakse. Kasvuhoonegaaside inventuuri andmed: kohaldatakse globaalse soojendamise potentsiaali väärtusi, mida kasutatakse sama aasta kasvuhoonegaaside inventuurides. AR 5 = globaalse soojendamise potentsiaali väärtused, mis on saadud valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli viiendast hindamisaruandest.

⁽⁴⁾ Kliimaneutraalsuse saavutamise sihtaasta, kui riiklik kliimaneutraalsuseesmärk on püstitatud.

⁽⁵⁾ Vastava sihtaasta hinnanguline seotud koguheide, kui on püstitatud riiklik kasvuhoonegaaside koguheit eesmärk aastaks 2030, 2040 või 2050. Kliimaneutraalsuse saavutamise sihtaasta hinnanguline kogusidumine (ktCO_{2e}), kui riiklik kliimaneutraalsuseesmärk on püstitatud.

⁽⁶⁾ Väärtuse esitab liikmesriik vastavalt kehtivas lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas esitatud teabele (st määruse (EL) 2018/1999 I lisa 1. osa A jaotise 2. jao punkti 2.1.1 alapunktis ii viidatud „eesmärgid, mis on kooskõlas Pariisi kokkuleppe ja olemasolevate pikaajaliste strateegiatega“) kooskõlas oma pikaajalise strateegiaga, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 15.

⁽⁷⁾ Kasvuhoonegaaside lõplik koguheide, mille liikmesriigid on esitanud samal aruandeaastal oma lõplikud kasvuhoonegaaside inventuuriga seotud teabes vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 3 ja kooskõlas kasvuhoonegaaside inventuuri suunistega (vt komisjoni 7. augusti 2020. aasta rakendusmääruse (EL) 2020/1208 (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999 kohaselt liikmesriikide esitatava teabe struktuuri, vormi, esitamise ja ülevaatamise ning komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 749/2014 kehtetuks tunnistamise kohta, ELT L 278, 26.8.2020, lk 1) artikkel 8).

⁽⁸⁾ Liikmesriikide poolt samal aruandeaastal komisjoni rakendusmääruse (EL) 2020/1208 XXV lisa kohaselt esitatud lõplikud andmed määruse (EL) 2018/1999 artikli 18 lõike 1 punkti b kohase aruandluse jaoks.

⁽⁹⁾ Väärtused arvutatakse automaatselt kui protsentuaalne erinevus eesmärgist. Arvutatakse automaatselt ainult nende aruandeosade puhul, mille vastav rida veerus tunnuskoodiga B–D on täidetud. Kui automaatne arvutamine ei ole võimalik, siis täita väli märkega „Ei kohaldata“. Negatiivne väärtus näitab, et heide on eesmärgist x % suurem, ning positiivne väärtus näitab, et heide on eesmärgist x % väiksem.

$N1 = (B - E) / B$, kus E leidmiseks kasutatakse veeru X–3 andmeid

$N2 = (B - E) / B$, kus E leidmiseks kasutatakse veeru X–2 andmeid

$O1 = (C - F) / C$, kus F-i leidmiseks kasutatakse veeru X–3 andmeid

$O2 = (C - F) / C$, kus F-i leidmiseks kasutatakse veeru X–2 andmeid

$P1 = (D - G) / D$, kus G leidmiseks kasutatakse veeru X–3 andmeid

$P2 = (D - G) / D$, kus G leidmiseks kasutatakse veeru X–2 andmeid

$Q = (B - H) / B$

$R = (C - I) / C$

$S = (D - J) / D$

$T = (B - K) / B$

$U = (C - L) / C$

$V = (D - M) / D$

⁽¹⁰⁾ Aastat X–3 ei kohaldata 2023. aasta esimeste eduaruannete puhul.

⁽¹¹⁾ „Jah/ei“ vastus, mis tähistab seda, kas sihtväärtus hõlmab kaudset CO₂ heidet.

Tabel 2. Määruse (EL) 2018/842 kohaste iga-aastaste riiklike kohustuslike piirmäärade järgimisel seni tehtud ja prognoositavad edusammud, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 3 ja artikli 18 lõike 1 punktile b

Aruande osa	Tunnuskood	Täpsustus	Ühik	GSP ⁽¹⁾	Aasta				
					X-3 ⁽⁹⁾	X-2	t	t+5	t+10
Aastaks eraldatud heitkogus ⁽²⁾	A	K	ktCO ₂ e	AR 5					
Jõupingutuste jagamisega seotud heide kokku veerus X-3 ja X-2 ⁽³⁾	B	K	ktCO ₂ e	AR 5					
Jõupingutuste jagamisega seotud heide kokku – olemasolevate meetmetega stsenaarium ⁽⁴⁾	C	K	ktCO ₂ e	AR 5					
Jõupingutuste jagamisega seotud heide kokku – lisameetmete stsenaarium ⁽⁴⁾	D	K _{ko}	ktCO ₂ e	AR 5					
Jõupingutuste jagamisega seotud heide kokku – meetmeteta stsenaarium ⁽⁴⁾	E	K _{ko}	ktCO ₂ e	AR 5					
Senised edusammud: aastaks eraldatud heitkoguse ja JJMi kohase veergudes X-3 ja X-2 teatatud koguheite vahe ⁽⁵⁾	F	Ei kohaldata	ktCO ₂ e	AR 5					
Prognoositavad edusammud: aastaks eraldatud heitkoguse ja olemasolevate meetmetega stsenaariumi JJMi kohase koguheite vahe ⁽⁶⁾	G	Ei kohaldata	ktCO ₂ e	AR 5					
Prognoositavad edusammud: aastaks eraldatud heitkoguse ja lisameetmeteta stsenaariumi JJMi	H	Ei kohaldata	ktCO ₂ e	AR 5					

Aruande osa	Tunnuskood	Täpsustus	Ühik	GSP ⁽¹⁾	Aasta				
					X-3 ⁽⁹⁾	X-2	t	t+5	t+10
kohase koguheitte vahe ⁽⁷⁾									
Prognoositavad edusammud: aastaks eraldatud heitkoguse ja meetmeteta stsenaariumi JJMi kohase koguheitte vahe ⁽⁸⁾	I	Ei kohaldata	ktCO ₂ e	AR 5					

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik; K_{ko} = kohustuslik, kui olemas; t = esimene aruandeaastale järgnev aasta, mis lõpeb numbriga 0 või 5.

Märkused.

⁽¹⁾ Teave selle kohta, milliste globaalse soojendamise potentsiaali väärtuste kohaselt kasvuhoonegaaside heide esitatakse. Kasvuhoonegaaside inventuuri andmed: kohaldatakse globaalse soojendamise potentsiaali väärtusi, mida kasutatakse sama aasta kasvuhoonegaaside inventuurides. AR 5 = globaalse soojendamise potentsiaali väärtused, mis on saadud valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli viiendast hindamisaruandest.

⁽²⁾ Aastaks eraldatud heitkogus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määruse (EL) 2018/842 (milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26)) artikli 4 lõikele 3, mida on kohandatud kooskõlas nimetatud määruse artikliga 10, või muu vastav aastase kasvuhoonegaaside heite eesmärk.

⁽³⁾ Kasvuhoonegaaside lõplik koguheitte, mille liikmesriigid on esitanud samal aruandeaastal oma lõplikus kasvuhoonegaaside inventuuriga seotud teabes vastavalt rakendusmääruse (EL) 2020/1208 XV lisas esitatud valemile.

⁽⁴⁾ Liikmesriikide samal aruandeaastal rakendusmääruse (EL) 2020/1208 XXV lisa kohaselt esitatud lõplikud andmed määruse (EL) 2018/1999 artikli 18 lõike 1 punkti b kohase aruandluse jaoks.

⁽⁵⁾ Arvutatakse automaatselt valemiga $F = A - B$.

⁽⁶⁾ Arvutatakse automaatselt valemiga $G = A - C$.

⁽⁷⁾ Arvutatakse automaatselt valemiga $H = A - D$ ja ainult siis, kui tunnuskoodiga D tähistatud reas on teavet, muul juhul märkige „Ei kohaldata“.

⁽⁸⁾ Arvutatakse automaatselt valemiga $I = A - E$ ja ainult siis, kui tunnuskoodiga E tähistatud reas on teavet, muul juhul märkige „Ei kohaldata“.

⁽⁹⁾ Aastat X-3 ei kohaldata 2023. aasta esimeste eduaruannete puhul.

Tabel 3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/841¹ alusel võetud kohustuste täitmisel seni tehtud ja prognoositavad edusammud, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 3 ja artikli 18 lõike 1 punktile b

Aruande osa	Tunnuskood	Täpsustus	Kirjeldus	Ühik	GSP ⁽¹⁾	Aasta				
						X-3 ⁽⁵⁾	X-2	t	t+5	t+10
Maakasutus, maakasutuse muutus ja metsandus ⁽²⁾	A	K		ktCO ₂ e	AR 5					
Maakasutus, maakasutuse muutus ja metsandus olemasolevate meetmetega stsenaariumis ⁽³⁾	B	K		ktCO ₂ e	AR 5					
Maakasutus, maakasutuse muutus ja metsandus lisameetmetega stsenaariumis ⁽³⁾	C	K _{ko}		ktCO ₂ e	AR 5					
Kehtivas riiklikus energia- ja kliimakavas nimetatud LULUCFi kohustus ⁽⁴⁾	D	K _{kk}								

Märge: X = aruandeaasta; t tähistab esimest aruandeaastale järgnevat aastat, mis lõpeb numbriga 0 või 5; K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; K_{ko} = kohustuslik, kui olemas.

Märkused.

⁽¹⁾ Teave selle kohta, milliste globaalse soojendamise potentsiaali väärtuste kohaselt kasvuhoonegaaside heide esitatakse. Kasvuhoonegaaside inventuuri andmed: kohaldatakse globaalse soojendamise potentsiaali väärtusi, mida kasutatakse sama aasta kasvuhoonegaaside inventuurides. AR 5 = globaalse soojendamise potentsiaali väärtused, mis on saadud valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli viiendast hindamisaruandest.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

⁽²⁾ Kasvuhoonegaaside lõplik koguheid, mille liikmesriigid on esitanud samal aruandeaastal oma lõplikus kasvuhoonegaaside inventuuriga seotud teabes vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 3 ja kooskõlas kasvuhoonegaaside inventuuri suunistega (vt rakendusmääruse (EL) 2020/1208 artikkel 8).

⁽³⁾ Liikmesriikide samal aruandeaastal komisjoni rakendusmääruse (EL) 2020/1208 XXV lisa kohaselt esitatud lõplikud andmed määruse (EL) 2018/1999 artikli 18 lõike 1 punkti b kohase aruandluse jaoks.

⁽⁴⁾ Kehtivas lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas nimetatud individuaalne riiklik LULUCFi kohustus. Liikmesriigid esitavad tekstilise kirjelduse veerus „Kirjeldus“. Liikmesriigid esitavad arvanded jaotise „Aasta“ veergudes ning märgivad vastavates veergudes kasutatud ühiku ja globaalse soojendamise potentsiaali (GSP).

⁽⁵⁾ Aastat X–3 ei kohaldata 2023. aasta esimeste eduaruannete puhul.

Tabel 4. Senised ja prognoositavad edusammud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades kasvuhoonegaasidega seoses sätestatud muude riiklike eesmärkide, sealhulgas valdkondlike eesmärkide saavutamisel vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti a alapunkti 1 alapunktile iii

Riiklik eesmärk ⁽¹⁾	Täpsustus	Aruande osa	Riikliku eesmärgi nimetus	Asjaomased sektorid	Kirjeldus ⁽²⁾	Ühik ⁽³⁾	Kasutatud GSP ⁽⁴⁾	Aasta				
								X–3 ⁽⁵⁾	X–2	t	t+5	t+10
<i>Riiklik eesmärk nr 1⁽¹⁾</i>	K _{kk}	Eesmärk										
		Senised edusammud										
		Prognoositavad edusammud olemasolevate meetmetega stsenaariumis										
		Prognoositavad edusammud lisameetmetega stsenaariumis										
<i>Riiklik</i>	K _{kk}	Eesmärk										

<i>eesmärk nr 2⁽¹⁾</i>		Senised edusammud											
		Proгноositavad edusammud olemasolevate meetmetega stsenaariumis											
		Proгноositavad edusammud lisameetmetega stsenaariumis											
<i>Vajaduse korral lisada muude riiklike eesmärkide jaoks lisaread</i>	K _{kk}	Eesmärk											
		Senised edusammud											
		Proгноositavad edusammud olemasolevate meetmetega stsenaariumis											
		Proгноositavad edusammud lisameetmetega stsenaariumis											

Märge: X = aruandeaasta; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; t = esimene aruandeaastale järgnev aasta, mis lõpeb numbriga 0 või 5.

Märkused.

⁽¹⁾ Kui kohaldatakse muid riiklikke sihte/eesmärke, lisavad liikmesriigid nende jaoks täiendavad read.

⁽²⁾ Tekstiline kirjeldus tuleb esitada täpsustamiseks ja siis, kui sihte/eesmärke ja edusamme nende täitmise suunas ei saa väljendada arvandmete veerge kasutades.

⁽³⁾ Prognoositavaid edusamme käsitlevate andmete ühikuga võrreldav ühik.

⁽⁴⁾ Teave selle kohta, milliste globaalse soojendamise potentsiaali väärtuste kohaselt kasvuhoonegaaside heide arvutati. AR 4 = globaalse soojendamise potentsiaali väärtused, mis on saadud valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli neljandast hindamisaruandest; AR 5 = globaalse soojendamise potentsiaali väärtused, mis on saadud valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli viiendast hindamisaruandest.

⁽⁵⁾ Aastat X–3 ei kohaldata 2023. aasta esimeste eduaruannete puhul.

II LISA

CO₂ heite vähendamine: taastuenergia

Tabel 1. Taastuenergia valdkondlik (elektri-, kütte- ja jahutus- ning transpordisektor) ja üldine osakaal⁽¹⁾

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	Aasta	
			X-3	X-2
Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia summaarne lõpptarbimine	K	ktoe		
Summaarne energia lõpptarbimine lennundussektori kohandusega	K	ktoe		
Taastuvate energiaallikate üldine osakaal	K	%		
Taastuvelektri tootmine (normaliseerimisega)	K	GWh		
Elektrienergia kogutarbimine	K	GWh		
Taastuenergia tootmise osakaal	K	%		
Transpordisektori taastuenergia lugeja koos kordajatega	K	ktoe		
Transpordisektori taastuenergia nimetaja koos kordajatega	K	ktoe		

Transpordisektori taastuenergia tarbimise osakaal	K	%		
Kütte- ja jahutussektori taastuenergia lugeja	K	ktoe		
Kütte- ja jahutussektori taastuenergia nimetaja	K	ktoe		
millest kaugkütte-/jahutusvõrkude kaudu kasutatud heitsoojus- ja heitjahutusenergia	K ⁽²⁾	ktoe		
Kütte- ja jahutussektori taastuenergia osakaal	K	%		
Kütte- ja jahutussektori taastuenergia osakaal koos heitsoojus- ja heitjahutusenergiaga	K	%		
Kaugküttes ja -jahutuses kasutatav taastuenergia ning heitsoojus- ja heitjahutusenergia	K ⁽²⁾	ktoe		
Kaugküttes ja -jahutuses kasutatav kõikidest allikatest pärit energia	K ⁽²⁾	ktoe		
Kaugküttes ja -jahutuses kasutatava taastuenergia ning heitsoojus- ja heitjahutusenergia osakaal	K ⁽²⁾	%		
Statistilised ülekanded / ühisprojektid / ühised toetuskavad – lisatav kogusumma	K ⁽²⁾	ktoe		
Statistilised ülekanded / ühisprojektid / ühised toetuskavad – mahaarvatav kogusumma	K	ktoe		
Omamaine saastevaba vesiniku toodang	V	ktoe		
Omamaine biogaasitoodang	V	ktoe		
Kui üks või mitu taastuenergia osakaalu väärtust veerus X–3 või X–2 on langenud allapoole lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas esitatud riiklikku trajektoori või 2020. aasta lähteosakaalu, selgitage selle suundumuse põhjuseid ja andke teavet lisameetmete kohta, millega kavandatakse kõrvaldada erinevus riiklikust	K _{kk}			

võrdlustasemest.		
Esitage teave selle kohta, kas liikmesriik kavatses kasutada heitsoojus- ja heitjahutusenergiat taastuvenergia direktiivi kütte- ja jahutussektori eesmärgi (artikkel 23) ja kaugkütte- ja kaugjahutussektori eesmärkide (artikkel 24) täitmiseks (vastavalt taastuvenergia direktiivi artikli 23 lõikele 1) ning kas liikmesriik kavatses kohaldada 1.1 protsendipunkti (ainult taastuvenergia) või 1.3 protsendipunkti suurust eesmärki (taastuvenergia + heitsoojus/-jahutus).	K _{kk}	
Kui keskmine aastane kasv on väiksem kui taastuvenergia direktiivi artiklis 23 sätestatud kütte- ja jahutussektori eesmärk, siis märkige saavutatud tase ja põhjendage seda, sealhulgas meetmete valikut (vastavalt taastuvenergia direktiivi artikli 23 lõike 2 teisele ja kolmandale lõigule).	K _{kk}	

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Kõiki direktiivis (EL) 2018/2001 sätestatud arvutusi käsitlevaid sätteid kohaldatakse kogulugeja ja kogunimetaja suhtes.

⁽²⁾ Need väärtused tuleb esitada alates 2021. aastast.

Tabel 2. Iga taastuenergiatehnoloogia ülesseatud koguvõimsus⁽¹⁾

Taastuenergia tehnoloogia	Täpsustus	Ühik	Aasta	
			X-3	X-2
Hüdroenergia	K	MW		
millest puhas hüdroenergia ilma pumpamiseta	K	MW		
millest kombineeritud hüdroenergia	K	MW		
millest pumbatud hüdroenergia	K	MW		
Geotermaalenergia	K	MW		
Päikeseenergia	K	MW		
millest fotogalvaaniliselt saadud päikeseenergia	K	MW		
millest fotogalvaaniliselt saadud päikeseenergia < 30 kW	K ⁽⁵⁾	MW		
millest katustele paigaldatud päikesepaneelidest saadud energia	K ⁽⁵⁾	MW		
millest võrguväliselt saadud energia	K ⁽⁵⁾	MW		
millest fotogalvaaniliselt saadud päikeseenergia 30 – 1 000 kW	K ⁽⁵⁾	MW		

millest katustele paigaldatud päikesepaneelidest saadud energia	K ⁽⁵⁾	MW		
millest võrguväliselt saadud energia	K ⁽⁵⁾	MW		
millest fotogalvaaniliselt saadud päikeseenergia ≥ 1 MW	K ⁽⁵⁾	MW		
millest katustele paigaldatud päikesepaneelidest saadud energia	K ⁽⁵⁾	MW		
millest võrguväliselt saadud energia	K ⁽⁵⁾	MW		
millest kontsentreeritud päikeseenergia	K	MW		
Loodete, lainete ja ookeani energia	K	MW		
Tuuleenergia	K	MW		
millest maismaa tuuleenergia	K	MW		
millest avamere tuuleenergia	K	MW		
Biomass ⁽²⁾⁽³⁾	K	MW		
millest tahked biomasskütused ⁽⁴⁾	K	MW		
millest vedelad biokütused	K	MW		

millest gaasilised biomasskütused ⁽⁴⁾	K	MW		
Päikesekollektorite pindala	K	1 000 m ²		
Vedelate biokütuste tootmisjaamade võimsus	K	1 000 tonni		
millest biobensiin	K	1 000 tonni		
millest biodiisliid	K	1 000 tonni		
millest bio-lennukipetrool	K	1 000 tonni		
millest muud vedelad biokütused	K	1 000 tonni		
Asjakohane teave, kui ülesseatud võimsuse muutumine mõjutab 2021.–2030. aasta üldist ja sektoripõhist taastuvenergiatrajektoori.	K			

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik.

Märkused.

⁽¹⁾ Selles tabelis esitatavad kategooriad põhinevad energiastatistika määruse (EÜ) nr 1099/2008 kohastel Eurostati iga-aastastel taastuvaid energiaallikaid ja jäätmeid käsitlevatel energiaküsimustikel.

⁽²⁾ Määratletud direktiivis (EL) 2018/2001: „biomass“ – põllumajandusest (kaasa arvatud taimsed ja loomsed ained), metsamajandusest ja sellega seotud tööstusharudest, sealhulgas kalandusest ja vesiviljelusest pärit bioloogilise päritoluga toodete, jäätmete ja jääkide biolagunev fraktsioon ning jäätmete, sealhulgas bioloogilise päritoluga tööstus- ja olmejäätmete biolagunev fraktsioon.

⁽³⁾ Segatud tahkete või gaasiliste biomasskütuste või vedelate biokütuste puhul tuleks arvesse võtta ainult biokütuseosale vastavat võimsust. Kui andmed võimsuse kohta puuduvad, siis esitage nii fossiil- kui ka taastuvkütuste sisenditel, tasuvusel, tootmisel ja täiskoorumuse tundidel põhinev hinnanguline väärtus.

⁽⁴⁾ Direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 2 (mõisted) punktis 27 on „biomasskütused“ määratletud kui biomassist toodetud gaas- ja tahked kütused.

⁽⁵⁾ Need väärtused tuleb esitada alates 2022. aastast.

Tabel 3. Iga taastuvenergiatehnoloogia tegelik osa (elektrienergia kogutoodang) elektrienergiast kokku

Taastuvenergia tehnoloogia	Täpsustus	Ühik	Aasta	
			X-3	X-2
Normaliseeritud hüdroenergia tootmine	K	GWh		
millest normaliseeritud puhas hüdroenergia ilma pumpamiseta	K	GWh		
millest normaliseeritud kombineeritud hüdroenergia (ainult ilma pumpamiseta toodetud osa)	K	GWh		
Normaliseeritud tuuleenergia tootmine	K	GWh		
millest normaliseeritud maismaa-tuuleenergia tootmine	K ⁽¹⁾	GWh		
millest normaliseeritud avamere-tuuleenergia tootmine	K ⁽¹⁾	GWh		
vedelatest puhastest biokütustest, nõuetele vastav + nõuetele mittevastav	K	GWh		
millest nõuetele vastavatest ja puhastest (segamata) vedelatest biokütustest toodetud	K	GWh		
millest toidu- ja söödakultuuridest mittetoodetud	K ⁽¹⁾	GWh		
millest toidu- ja söödakultuuridest toodetud	K ⁽¹⁾	GWh		
millest maakasutuse kaudse muutuse väikese riskiga	K ⁽¹⁾	GWh		
Nõuetele vastavatest segatud vedelatest biokütustest, ainult biokütuseosa	K	GWh		
millest toidu- ja söödakultuuridest mittetoodetud	K ⁽¹⁾	GWh		
millest toidu- ja söödakultuuridest toodetud	K ⁽¹⁾	GWh		
millest maakasutuse kaudse muutuse väikese riskiga	K ⁽¹⁾	GWh		
Võrgus segatud biogaasist	K	GWh		
millest nõuetele vastav	K ⁽¹⁾	GWh		

Elektrienergia tootmises arvesse võetavast biogaasist toodetud (põhineb sertifikaatidel)	K ⁽¹⁾	GWh		
Geotermaalenergia	K	GWh		
Fotogalvaaniliselt saadud päikeseenergia	K	GWh		
millest fotogalvaaniliselt saadud päikeseenergia < 30 kW	K ⁽²⁾	GWh		
millest katustele paigaldatud päikesepaneelidest saadud energia	K ⁽²⁾	GWh		
millest võrguväliselt saadud energia	K ⁽²⁾	GWh		
millest fotogalvaaniliselt saadud päikeseenergia 30 – 1 000 kW	K ⁽²⁾	GWh		
millest katustele paigaldatud päikesepaneelidest saadud energia	K ⁽²⁾	GWh		
millest võrguväliselt saadud energia	K ⁽²⁾	GWh		
millest fotogalvaaniliselt saadud päikeseenergia ≥ 1 MW	K ⁽²⁾	GWh		
millest katustele paigaldatud päikesepaneelidest saadud energia	K ⁽²⁾	GWh		
millest võrguväliselt saadud energia	K ⁽²⁾	GWh		
Päikese soojusenergia	K	GWh		
Loodete-, lainete- ja ookeanienergia	K	GWh		
Olmejäätmed (taastuvad)	K	GWh		
Tahked biokütused	K	GWh		
millest nõuetele vastav	K ⁽¹⁾	GWh		
Puhtast biogaasist	K	GWh		
millest nõuetele vastav	K ⁽¹⁾	GWh		
Asjakohane teave, kui elektrienergia kogutoodangu muutumine mõjutab 2021.–2030. aasta üldist ja sektoripõhist taastuvenegiatrajektoori.	K			

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik.

(1) Need väärtused tuleb esitada alates 2021. aastast.

(2) Need väärtused tuleb esitada alates 2022. aastast.

Tabel 4. Iga taastuenergiatehnoloogia tegelik osa (lõppenergia kogutarbimine) küttes ja jahutuses kokku

Taastuenergia tehnoloogia	Täpsustus	Ühik	Aasta	
			X-3	X-2
Taastuvate energiaallikate ja taastuvkütuste lõppenergia tarbimine tööstuses ja teistes sektorites (kodumajapidamised, äri- ja avalikud teenused, põllumajandus ja metsandus, kalandus ja mujal nimetamata sektorid), välja arvatud transport	K	ktoe		
Puusüsi	K	ktoe		
Puhas biogaas	K	ktoe		
Võrgus segatud biogaas	K	ktoe		
millest nõuetele vastav	K ⁽¹⁾	ktoe		
Lõppenergia tarbimises arvesse võetav biogaas tööstuses ja muudes sektorites (põhineb sertifikaatidel)	K ⁽¹⁾	ktoe		
Geotermaalenergia (välja arvatud maasoojuspumbad)	K	ktoe		
Päikese soojusenergia	K	ktoe		
Olmejäätmed (taastuvad)	K	ktoe		
Tahked biokütused, välja arvatud puusüsi	K	ktoe		
millest nõuetele vastav	K ⁽¹⁾	ktoe		
Kõik vedelad biokütused, nõuetele vastavad ja ka nõuetele mittevastavad	K	ktoe		
millest ainult nõuetele vastavad vedelad biokütused	K	ktoe		
millest toidu- ja söödakultuuridest mittetoodetud	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest toidu- ja söödakultuuridest toodetud	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest maakasutuse kaudse muutuse väikese riskiga	K ⁽¹⁾	ktoe		

Soojusenergia tootmine taastuvkütustest	K	ktoe		
Geotermaalenergia (välja arvatud maasoojuspumbad)	K	ktoe		
Päikese soojusenergia	K	ktoe		
Olmejäätmed – taastuvad	K	ktoe		
Tahked biokütused	K	ktoe		
millest nõuetele vastav	K ⁽¹⁾	ktoe		
Puhtast biogaasist	K	ktoe		
millest nõuetele vastav	K ⁽¹⁾	ktoe		
Võrgus segatud biogaasist	K	ktoe		
millest nõuetele vastav	K ⁽¹⁾	ktoe		
Soojusenergia tootmises arvessevõetavast biogaasist toodetud (põhineb sertifikaatidel)	K	ktoe		
Kõik puhtad vedelad biokütused, nõuetele vastavad + nõuetele mittevastavad	K	ktoe		
millest nõuetele vastavad puhtad vedelad biokütused	K	ktoe		
millest toidu- ja söödakultuuridest mittetoodetud	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest toidu- ja söödakultuuridest toodetud	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest maakasutuse kaudse muutuse väikese riskiga	K ⁽¹⁾	ktoe		
Nõuetele vastavad segatud vedelad biokütused, ainult biokütuseosa	K	ktoe		
millest toidu- ja söödakultuuridest mittetoodetud	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest toidu- ja söödakultuuridest toodetud	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest maakasutuse kaudse muutuse väikese riskiga	K ⁽¹⁾	ktoe		
Saastevabast vesinikust	K ⁽¹⁾	ktoe		

Muudest kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest toodetud kütustest (RFNBO)	K ⁽¹⁾	ktoe		
Ümbritseva keskkonna soojus (mida kasutavad soojuspumbad, välja arvatud maasoojuspumbad)	K	ktoe		
millest õhk-õhk-soojuspumbad	K	ktoe		
millest õhk-vesi-soojuspumbad	K	ktoe		
millest reverseeritavad õhk-õhk-soojuspumbad	K	ktoe		
millest reverseeritavad õhk-vesi-soojuspumbad	K	ktoe		
millest heitõhk-õhk-soojuspumbad	K	ktoe		
millest heitõhk-vesi-soojuspumbad	K	ktoe		
millest vesi-õhk-soojuspumbad	K	ktoe		
millest vesi-vesi-soojuspumbad	K	ktoe		
Geotemaalenergiat kasutavad soojuspumbad	K	ktoe		
millest maa-õhk-soojuspumbad	K	ktoe		
millest maa-vesi-soojuspumbad	K	ktoe		
Jahutamine taastuveni energiaga	K ⁽¹⁾	ktoe		
Millest individuaalsed jahutussüsteemid vähemalt 1,5 MW	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest taastuvatest energiaallikatest toodetud soojusenergiat kasutav jahutus (absorptsioon ja adsorptsioon)	K ⁽¹⁾	ktoe		
Millest individuaalsed jahutussüsteemid võimsusega alla 1,5 MW	K ⁽¹⁾	ktoe		
Ruumijahutus eluhoonesektoris	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest taastuvatest energiaallikatest toodetud soojusenergiat kasutav jahutus (absorptsioon ja adsorptsioon)	K ⁽¹⁾	ktoe		

Ruumijahutus teenindussektoris	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest taastuvatest energiaallikatest toodetud soojusenergiat kasutav jahutus (absorptsioon ja adsorptsioon)	K ⁽¹⁾	ktoe		
Protsessijahutus	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest taastuvatest energiaallikatest toodetud soojusenergiat kasutav jahutus (absorptsioon ja adsorptsioon)	K ⁽¹⁾	ktoe		
Muud individuaalsed jahutussüsteemid	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest taastuvatest energiaallikatest toodetud soojusenergiat kasutav jahutus (absorptsioon ja adsorptsioon)	K ⁽¹⁾	ktoe		
Kaugjahutus	K ⁽¹⁾	ktoe		
millest taastuvatest energiaallikatest toodetud soojusenergiat kasutav jahutus (absorptsioon ja adsorptsioon)	K ⁽¹⁾	ktoe		
Asjakohane teave, kui küttes ja jahutuses kasutatava lõppenergia tarbimise muutumine mõjutab 2021.– 2030. aasta üldist ja sektoripõhist taastuvenergiatrajektoori.	K			

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik.

⁽¹⁾ Need väärtused tuleb esitada alates 2021. aastast.

Tabel 5. Iga taastuenergiatehnoloogia tegelik osa (lõppenergia kogutarbimine) transpordisektoris kokku

	Täpsustus	Maht			Kasvuhoonegaaside heite vähendamise tulemuslikkus ⁽³⁾		
		Ühik	X-3	X-2	Ühik ⁽⁴⁾	X-3	X-2
Taastuenergia tehnoloogia							
Biokütused transpordisektoris⁽¹⁾							
Vedelad biokütused maanteetranspordis	K	ktoe					
Vedelad biokütused raudteetranspordis	K	ktoe					
Vedelad biokütused teistes transpordiliikides	K	ktoe					
Gaasilised biokütused maanteetranspordis	K	ktoe					
Gaasilised biokütused raudteetranspordis	K	ktoe					
Gaasilised biokütused teistes transpordiliikides	K	ktoe					
Muud kui biomasskütused, mida võib transpordis arvesse võtta							
Saastevaba vesinik	K	ktoe					
millest artikli 27 lõike 2 punkti c kohaselt merendussektoris	K ⁽⁵⁾	ktoe					
millest artikli 27 lõike 2 punkti c kohaselt lennundussektoris	K ⁽⁵⁾	ktoe					
Muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest toodetud kütused (RFNBO)	K	ktoe					
millest artikli 27 lõike 2 punkti c kohaselt merendussektoris	K ⁽⁵⁾	ktoe					
millest artikli 27 lõike 2 punkti c kohaselt lennundussektoris	K ⁽⁵⁾	ktoe					
Ringlussevõetud süsinikupõhised kütused	K	ktoe					
millest artikli 27 lõike 2 punkti c kohaselt merendussektoris	K ⁽⁵⁾	ktoe					

millest artikli 27 lõike 2 punkti c kohaselt lennundussektoris	K ⁽⁵⁾	ktoe					
NÕUETELE VASTAVAD biokütused transpordisektoris⁽²⁾							
Kõik nõuetele vastavad biokütused kõigis transpordiliikides	K	ktoe					
IX lisa (kõik transpordiliigid)	K	ktoe					
millest artikli 27 lõigu 2 punkti c kohaselt merendussektoris	K ⁽⁵⁾	ktoe					
millest artikli 27 lõigu 2 punkti c kohaselt lennundussektoris	K ⁽⁵⁾	ktoe					
Lähteaine kaupa (kõik liigid)							
A osa							
millest A osa merendussektoris (artikli 27 lõigu 2 punkt c)	K ⁽⁵⁾	ktoe					
millest A osa lennundussektoris (artikli 27 lõigu 2 punkt c)	K ⁽⁵⁾	ktoe					
A osa lähteaine kaupa (kõik liigid)							
a)	K	ktoe					
b)	K	ktoe					
c)	K	ktoe					
d)	K	ktoe					
e)	K	ktoe					
f)	K	ktoe					
g)	K	ktoe					
h)	K	ktoe					

i)	K	ktoe					
j)	K	ktoe					
k)	K	ktoe					
l)	K	ktoe					
m)	K	ktoe					
n)	K	ktoe					
o)	K	ktoe					
p)	K	ktoe					
q)	K	ktoe					
B osa	K	ktoe					
millest B osa merendussektoris (artikli 27 lõigu 2 punkt c)	K ⁽⁵⁾	ktoe					
millest B osa lennundussektoris (artikli 27 lõigu 2 punkt c)	K ⁽⁵⁾	ktoe					
B osa lähteaine kaupa (kõik liigid)	K	ktoe					
a)	K	ktoe					
b)	K	ktoe					
Artikli 26 lõige 1 – toidu- ja söödakultuuridest toodetud	K	ktoe					
millest maakasutuse kaudse muutuse väikese riskiga	K ⁽⁵⁾	ktoe					
muud nõuetele vastavad biokütused	K	ktoe					
millest merendussektoris (artikli 27 lõigu 2 punkt c)	K ⁽⁵⁾	ktoe					
millest lennundussektoris (artikli 27 lõigu 2 punkt c)	K ⁽⁵⁾	ktoe					

Transpordisektoris kasutatav võrgust pärit taastuvelekter							
Kogu transpordisektori elektrienergia	K	ktoe					
Kogu maanteetranspordi elektrienergia	K	ktoe					
Taastuvelekter maanteetranspordis	K	ktoe					
Taastumatutest energiaallikatest toodetud elektrienergia maanteetranspordis	K	ktoe					
Kogu raudteetranspordi elektrienergia	K	ktoe					
Taastuvelekter raudteetranspordis	K	ktoe					
Taastumatutest energiaallikatest toodetud elektrienergia raudteetranspordis	K	ktoe					
Kõigi muude transpordiliikide elektrienergia kokku	K	ktoe					
Kõigi muude transpordiliikide taastuvelekter	K	ktoe					
Taastumatutest energiaallikatest toodetud elektrienergia kõigis muudes transpordiliikides	K	ktoe					
Asjakohane teave, kui transpordisektori lõppenergia tarbimise muutumine mõjutab 2021.–2030. aasta üldist ja sektoripõhist taastuvenergiatrajektoori.	K						

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik.

Märkused.

⁽¹⁾ See hõlmab kõiki biokütuseid, nõuetele vastavaid ja mittevastavaid, puhtaid biokütuseid ja segatud biokütuste vastavat osa, muid taastuvkütuseid, vesinikku ja taastuvatest energiaallikatest toodetud sünteetilisi kütuseid transpordisektoris.

⁽²⁾ See hõlmab ainult nõuetele vastavaid transpordis kasutatavaid biokütuseid ja biomasskütuseid (direktiivi (EL) 2018/2001 artiklid 29 ja 30), puhast kütust ja vastavat taastuvatest energiaallikatest toodetud osa segatud kütustest transpordis.

⁽³⁾ Kasvuhoonegaaside heite vähendamise tulemuslikkus tuleb esitada säästvate biokütuste kohta kokku. Andmeid võib esitada üksikasjalikumalt ja kui teavet ei saa konfidentsiaalsuse tõttu esitada, peavad liikmesriigid sisestama vastava kategooria puhul märke „C“.

⁽⁴⁾ Märkida kasvuhoonegaaside heite vähendamise tulemuslikkuse mõõtühik.

⁽⁵⁾ Need väärtused tuleb esitada alates 2021. aastast.

ET

ET

Tabel 6. Biomassi tarne energiakasutuseks

	X-3					X-2				
	Omamaine toodang (1 000 m ³) ⁽¹⁾	Import (1 000 m ³) ⁽¹⁾	Ekspord (1 000 m ³) ⁽¹⁾	Varude muutused (1 000 m ³) ⁽¹⁾	Keskmine alumine kütteväärtus (TJ/1 000 m ³) ⁽²⁾	Omamaine toodang (1 000 m ³) ⁽¹⁾	Import (1 000 m ³) ⁽¹⁾	Ekspord (1 000 m ³) ⁽¹⁾	Varude muutused (1 000 m ³) ⁽¹⁾	Keskmine aluline kütteväärtus (TJ/1 000 m ³) ⁽²⁾
Täpsustus	M ⁽⁶⁾	M ⁽⁶⁾	V	V	V	K	K	V	V	V
1) Energia tootmiseks kasutatud metsa biomass										
a) metsa primaarne biomass										
i) oksad ja ladvad	(3)	(3)				(3)	(3)			
ii) kännud	(4)	(4)				(4)	(4)			
iii) ümarpuit										
I) tööstuslik ümarpuit										
II) küttepuud										
b) metsatööstuse ühendtooted										
i) puukoor										
ii) hakkpuit, saepuru ja muud puiduosakesed										

iii) must leelis ja toortallõli (tonnides)										
c) pärast tarbimist ringlusse võetud puit	(3)	(3)				(3)	(3)			
d) puidupõhised töödeldud kütused, mis on toodetud lähteainetest, mida ei ole arvesse võetud punkti 1 alapunktide a, b või c all:										
i) puusüsi										
ii) puitpelletid ja puidubrikett										
2) Põllumajanduslik biomass	(3)	(3)				(3)	(3)			
a) elektri või soojuse tootmiseks kasutatavad energiakultuurid (sh lühikese raieringiga madalmets)	(3)	(3)				(3)	(3)			
i) millest: toidu- ja söödakultuuridest toodetud	(3)	(3)				(3)	(3)			
b) elektri või soojuse tootmiseks kasutatavad põllumajanduskultuuride jäägid	(3)	(3)				(3)	(3)			
3) Orgaaniliste jäätmete biomass	(3)	(3)				(3)	(3)			
a) tööstusjäätmete orgaaniline osa	(3)	(3)				(3)	(3)			
b) olmejäätmete orgaaniline osa	(3)	(3)				(3)	(3)			
c) sete	(3)	(3)				(3)	(3)			

Metsa biomassi kohta: kirjeldada, kuidas see vastab direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõikes 7 sätestatud maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) kriteeriumidele ⁽⁵⁾ .	
Asjakohane teave, kui bioenergia tarne muutumine mõjutab 2021.–2030. aasta üldist ja sektoripõhist taastuvenergiatrajektoori.	

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Välja arvatud punkti 1 alapunkti b alapunkt iii, kus mõõtühik on tonn.

⁽²⁾ Välja arvatud punkti 1 alapunkti b alapunkt iii, kus mõõtühik on TJ/tonn.

⁽³⁾ Esitamine kohustuslik, kui olemas.

⁽⁴⁾ Esitamine kohustuslik, kui kohaldatakse.

⁽⁵⁾ Metsa biomassi päritoluriigi või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooniga, kelle tegutsemisalast metsa biomass on pärit, märkides, kas riik või organisatsioon on Pariisi kokkuleppe osaline ja:

on esitanud riiklikult kindlaksmääratud panuse, mis hõlmab maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektorit;

esitab ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonile kasvuhoonegaaside heite riikliku inventuuri, mis hõlmab maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektorit, või hakkab seda tegema hiljemalt 2025. aastal või

on Pariisi kokkuleppe artikli 5 kohaselt kehtestanud siseriikliku või piirkondliku õiguse, mida kohaldatakse ülestöötamispiirkonnas süsinikuvaru ja sidujate kaitsmiseks ja suurendamiseks, ning on tõendanud, et teatud maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori heitkogused ei ole suuremad kui sidujates seotud kogused.

⁽⁶⁾ Need väärtused tuleb esitada alates 2021. aastast.

Tabel 7. Muud riiklikud trajektoorid ja eesmärgid

Trajektoor eesmärk	Kirjeldus	Sihtväärtus ⁽¹⁾	Sihtaasta	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud	Arengunäitaja (kui kohaldatakse) ⁽²⁾			
					Arengu jälgimiseks kasutatava nimetus ⁽³⁾	Ühik	X-3	X-2
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
<i>Taastuenergia kasutamine kaugküttes</i>								
<i>Taastuenergia kasutamine hoonetes</i>								
<i>Linnade toodetav taastuenergia</i>								
<i>Taastuenergia kogukonnad</i>								
<i>Oma tarbeks toodetud taastuenergia tarbijad</i>								
<i>Reovee käitlemisel tekinud settest</i>								

<i>saadud energia</i>								
<i>Muud riiklikud, sealhulgas valdkondlikud ja pikaajalised, eesmärgid ja trajektoorid</i>								
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>								

Märge: X = aruandeaasta; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Võib olla kvantitatiivne või kvalitatiivne.

⁽²⁾ Kui eesmärk on kvantifitseeritav, esitavad liikmesriigid arengunäitaja koos värseima kättesaadava teabega. Aruandlusnäitajate kindlaksmääramisel tuleb lähtuda riiklikest eesmärkidest.

⁽³⁾ Asjakohasel juhul peaksid liikmesriigid viitama baasaastale ja -väärtusele, kui see aitab edusamme näidata.

Tabel 8. Taastuvatest energiaallikatest elektri tootmiseks antud toetuse hindamine vastavalt direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 6 lõikele 4

Esitage teave taastuvatest energiaallikatest elektri tootmiseks antud toetuse hindamise (kui see kohaldub) kohta, mille liikmesriigid peavad direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 6 lõike 4 kohaselt tegema ⁽¹⁾	K _{kk}	
---	-----------------	--

Märge: K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid peavad viitama asjakohastele poliitikasuundadele ja meetmetele.

III LISA

CO₂ heite vähendamine: kohanemine

Tabel 1. Kohanemiseesmärgid lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades

Kohanemiseesmärgid lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades	Täpsustus	Vastus
Kas lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades on esitatud artiklile 4 vastavad kohanemiseesmärgid? ⁽¹⁾	K	
Kas kohanemiseesmärgid esitatakse järgmises lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas? ⁽¹⁾	V	
Kui lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas on kohanemiseesmärgid esitatud või need kavatsetakse esitada järgmises lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas, siis anda nendest eesmärkidest ülevaade.	V	
Esitage muud võimalikud dokumendid, mis sisaldavad energialiidu eesmärkide ja liidu kasvuhoonegaaside heitkoguseid käsitlevate pikaajaliste kohustuste täitmisega seotud kohanemiseesmärke vastavalt Pariisi kokkuleppele, sealhulgas vastuvõtmiskuupäeva ja dokumendi veebilinki.	V	

Märkused: K = kohustuslik; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Liikmesriigid peavad sisestama ühe kahest valikust: „jah“, „ei“.

Tabel 2. Teave kohanemise kohta, mis võib mõjutada energialiidu eesmärkide saavutamist ja Pariisi kokkuleppest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguseid käsitlevate liidu pikaajaliste kohustuste täitmist

Teave kohanemise kohta, mis võib mõjutada energialiidu eesmärkide saavutamist ja Pariisi kokkuleppest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguseid käsitlevate liidu pikaajaliste kohustuste täitmist	Mõõde	Täpsustus	Vastus
Riigi olud			
1. Valitud energialiidu mõõtmega seotud haavatavus, sealhulgas kohanemisvõime (esitatud lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas ja/või muudes tabelis 1 nimetatud dokumentides – esitage viited)	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	K	
	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	K _{kk}	
	Energiatõhusus	K _{kk}	
	Energiajulgeolek	K _{kk}	
	Energia siseturg	K _{kk}	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	K _{kk}	
1. a) Kui see on asjakohane ja kättesaadav, siis esitage teave eespool punktis 1 osutatud haavatavuse, sealhulgas kohanemisvõime kohta, liigendatuna haavatavate rühmade kaupa. (1)	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	V	
	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	V	
	Energiatõhusus	V	
	Energiajulgeolek	V	
	Energia siseturg	V	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	V	

Teave kohanemise kohta, mis võib mõjutada energialiidu eesmärkide saavutamist ja Pariisi kokkuleppest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguseid käsitlevate liidu pikaajaliste kohustuste täitmist	Mõõde	Täpsustus	Vastus
2. Valitud energialiidumõõtmega seotud võimaliku tulevase mõju risk (esitatud lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas ja/või muudes tabelis 1 nimetatud dokumentides – esitage viited)	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	K	
	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	K _{kk}	
	Energiatõhusus	K _{kk}	
	Energiajulgeolek	K _{kk}	
	Energia siseturg	K _{kk}	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	K _{kk}	
Strateegiad ja kavad			
3. Valitud energialiidumõõtmega seotud kohanemiseesmärgid, (esitatud lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas ja/või muudes tabelis 1 nimetatud dokumentides – esitage viited)	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	K	
	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	K _{kk}	
	Energiatõhusus	K _{kk}	
	Energiajulgeolek	K _{kk}	
	Energia siseturg	K _{kk}	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	K _{kk}	
4. Valitud energialiidumõõtmega seotud probleemid, puudused ja takistused (esitatud lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	V	

Teave kohanemise kohta, mis võib mõjutada energialiidu eesmärkide saavutamist ja Pariisi kokkuleppes tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguseid käsitlevate liidu pikaajaliste kohustuste täitmist	Mõõde	Täpsustus	Vastus
ja/või muudes tabelis 1 nimetatud dokumentides – esitage viited)	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	V	
	Energiatõhusus	V	
	Energiajulgeolek	V	
	Energia siseturg	V	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	V	
5. Ette nähtud meetmed, eelarve ja ajakava, mis on seotud punktis 3 osutatud kohanemiseesmärkidega	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	V	
	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	V	
	Energiatõhusus	V	
	Energiajulgeolek	V	
	Energia siseturg	V	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	V	
6. Ülevaade selliste riigi tasandist madalama tasandi strateegiate, poliitika, kavade ja jõupingutuste sisust, mis on seotud punktis 3 osutatud kohanemiseesmärkidega	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	V	
	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	V	
	Energiatõhusus	V	
	Energiajulgeolek	V	

Teave kohanemise kohta, mis võib mõjutada energialiidu eesmärkide saavutamist ja Pariisi kokkuleppes tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguseid käsitlevate liidu pikaajaliste kohustuste täitmist	Mõõde	Täpsustus	Vastus
	Energia siseturg	V	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	V	
Seire ja hindamine			
7. Valitud energialiidumõõtmega seotud edusammud kliimamuutuste põhjustatud mõju, haavatavuse ja riskide vähendamisel (esitatud lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas ja/või muudes tabelis 1 nimetatud dokumentides – esitage viited)	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	V	
	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	V	
	Energiatõhusus	V	
	Energiajulgeolek	V	
	Energia siseturg	V	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	V	
7. a) Kui see on asjakohane ja kättesaadav, siis esitage teave eespool punktis 7 osutatud edusammude kohta kliimamuutuste põhjustatud mõju, haavatavuse ja riskide vähendamisel, liigendatuna haavatavate rühmade kaupa. ⁽¹⁾	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	V	
	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	V	
	Energiatõhusus	V	
	Energiajulgeolek	V	
	Energia siseturg	V	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	V	

Teave kohanemise kohta, mis võib mõjutada energialiidu eesmärkide saavutamist ja Pariisi kokkuleppes tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguseid käsitlevate liidu pikaajaliste kohustuste täitmist	Mõõde	Täpsustus	Vastus
8. Valitud energialiidumõõtmega seotud edusammud kohanemisvõime suurendamisel (esitatud lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas ja/või muudes tabelis 1 nimetatud dokumentides – esitage viited)	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	V	
	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	V	
	Energiatõhusus	V	
	Energiajulgeolek	V	
	Energia siseturg	V	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	V	
9. Rakendamise edenemine punktis 3 osutatud kohanemiseesmärkide saavutamisel	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	K	
	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	K _{kk}	
	Energiatõhusus	K _{kk}	
	Energiajulgeolek	K _{kk}	
	Energia siseturg	K _{kk}	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	K _{kk}	
10. Valitud energialiidumõõtmega seotud edusammud takistustega tegelemisel (esitatud lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas ja/või muudes tabelis 1 nimetatud dokumentides – esitage viited)	CO ₂ heite vähendamine: kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine	V	
	CO ₂ heite vähendamine: taastuvenergia	V	

Teave kohanemise kohta, mis võib mõjutada energialiidu eesmärkide saavutamist ja Pariisi kokkuleppes tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguseid käsitlevate liidu pikaajaliste kohustuste täitmist	Mõõde	Täpsustus	Vastus
	Energiatõhusus	V	
	Energiajulgeolek	V	
	Energia siseturg	V	
	Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime	V	

Märkused.

K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Haavatav rühm on elanikkonna osa, keda kliimaolude varieerumine ja kliimamuutused tõenäoliselt negatiivselt mõjutavad.

IV LISA
Energiatõhusus

Tabel 1. Riiklik panus primaar- ja lõppenergia tarbimisse ning selle soovituslik trajektoor

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	Näitaja	
2030. aastaks saavutatava energiasäästupanuse määratlus ⁽¹⁾	K	Ei kohaldata		
2030. aastaks saavutatava panuse ja 2021.–2030. aasta soovitusliku trajektoori kirjeldus	K	Ei kohaldata		
2030. aastaks saavutatava energiasäästupanuse väärtus	K			
PECi absoluuttasemeks teisendatud	K	ktoe		
FECi absoluuttasemeks teisendatud	K	ktoe		
			X-3 ⁽⁴⁾	X-2
Edusammud PECi 2021.–2030. aasta soovitusliku trajektoori suunas ⁽²⁾	K	ktoe		
Edusammud FECi 2021.–2030. aasta soovitusliku trajektoori suunas ⁽²⁾	K	ktoe		
SKP lähtetase, kui panus on määratletud kasvuhoonegaaside heite mahukuse eesmärgina	K _{kk}	miljonites eurodes, aheldatud väärtused ⁽³⁾		
Üldised märkused primaar- ja lõppenergia tarbimisse tehtud riikliku panuse ning soovitusliku trajektoori kohta ⁽⁵⁾	V			

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast: primaarenergia tarbimine; lõppenergia tarbimine; primaarenergia sääst; lõppenergia sääst; energiamahukus.

⁽²⁾ PEC ja FEC vastavalt Eurostati täielike energiabilansside näitajatele [nrg_bal_c] – primaar- ja lõppenergia tarbimine (Euroopa 2020–2030). Vt PEC ja FEC (energiatõhusust käsitleva direktiivi seirenäitajad) määratlused kõige värskemal energiabilansi juhendis (vt peatükk „Täiendavad näitajad“) Eurostati veebisaidil.

⁽³⁾ Vaatlusaasta 2015 (2015. aasta vahetuskursid).

⁽⁴⁾ Aastat X-3 ei kohaldata 2023. aasta esimeste eduaruannete puhul.

⁽⁵⁾ Liikmesriigid võivad esitada lisaselgitused primaar- ja lõppenergia tarbimisse tehtud riikliku panuse ning soovitusliku trajektoori, sealhulgas nende aluseks oleva meetodika kohta.

Tabel 2. Riigi elu- ja mitteeluhoonete pikaajalise renoveerimisstrateegia vahe-eesmärgid ja arengunäitajad – hoonefond

	Hoonete arv ⁽¹⁾			Üldpõrandapind kokku (m ²) ⁽²⁾			Hoonete primaarenergiakasutus (TJ) ⁽³⁾			Hoonete lõppenergiakasutus (TJ) ⁽³⁾			Otsene KHG heide hoonetes (tCO _{2e})			KHG koguheide hoonetes (tCO _{2e})			Muu ⁽⁴⁾			
	2020	X-3	X-2	2020	X-3	X-2	2020	X-3	X-2	2020	X-3	X-2	2020	X-3	X-2	2020	X-3	X-2	2020	X-3	X-2	
Täpsustus	K _{ko}	K _k o	K _k o	K _{ko}	K _k o	K _k o	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _k o	K _k o	K _{ko}	K _k o	K _k o	K _{ko}	K _k o	K _k o	
Eluhooned																						
millest halvimate tõhususnäitajatega hooned ⁽⁵⁾																						
Mitteeluhooned																						
millest halvimate tõhususnäitajatega hooned																						
Üldkasutatavad hooned ⁽⁶⁾																						

millest halvimate tõhususnäitajateg a hooned																					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Märke: K_{ko} = kohustuslik, kui olemas;

Märkused:

- ⁽¹⁾ Direktiivi 2010/31/EL artikli 2 punkti 1 kohaselt on hoone katusega konstruktsioon, millel on seinad ja mille sisekliima reguleerimiseks tarbitakse energiat, kuid hoonete energiatõhususe arvutamiseks on selle direktiivi I lisas jagatud hooned järgmistesse liikidesse: a) eri tüüpi ühepereelamud; b) korterelamud; c) kontorihooned; d) haridusasutuste hooned; e) haiglad; f) hotellid ja restoranid; g) spordirajatised; h) hulgi- ja jaekaubanduse hooned; i) energiat tarbivad muud tüüpi hooned (direktiivi 2010/31/EL I lisa punkt 5).
- ⁽²⁾ Hoone energiatõhususe hindamisel võrdlusuuruseks kasutatav põrandapind, mis võrdub hoone välispiirde sisse jäävate ruumide kasuliku üldpõrandapinna summaga.
- ⁽³⁾ Nagu seda kasutatakse direktiivis 2010/31/EL määratletud hoonete energiatõhususe arvutuses.
- ⁽⁴⁾ Vastavalt riiklikule pikaajalisele renoveerimisstrateegiale. Muude näitajatega võib kajastada hoonete arvu ja/või üldpõrandapinda (m^2) energiatõhususe klassi, ehitusperioodi, hoone suuruse ja kliimavööndi kohta, energiatõhususe sertifikaatide arvu hoone tüübi ja/või energiatõhususe klassi kohta, ülevaadet ehitisega seotud võimekuse kohta, küttesüsteemi osatähtsust hoonesektori konkreetset liiki küttesüsteemis jne. Selleks et anda hoonesektorist parem ülevaade, võib kasutada ka muid välistegureid, nagu investeeringud olemasoleva hoonefondi renoveerimisse, ehitustööstuse osakaal SKPs, terviseprobleemid jne.
- ⁽⁵⁾ Vastavalt riikliku pikaajalise renoveerimisstrateegia määratlusele. Komisjoni soovitus (EL) 2019/786 hoonete renoveerimise kohta on esitatud näiteid riigi hoonefondi halvimate tõhususnäitajatega segmentide määratlemiseks: a) määrates konkreetse künnise, näiteks energiatõhususe kategooria (nt madalam kui „D“); b) kasutades primaarenergia tarbimise näitajat (väljendatuna kWh m^2 kohta aastas) või isegi c) keskendudes enne teatavat aega ehitatud hoonetele (nt enne 1980. aastat).
- ⁽⁶⁾ Komisjoni soovitus (EL) 2019/786 hoonete renoveerimise kohta täpsustatakse, et direktiivi 2010/31/EL artikli 2a lõike 1 punkt e hõlmab kõiki üldkasutatavaid hooned (mitte ainult avaliku sektori asutuste hooned, mida omab ja kasutab keskvalitsus). Direktiivi 2010/31/EL artikli 2a lõike 1 punkti e kohased poliitikavaldkonnad ja meetmed peaksid hõlmama näiteks hooned, mida kasutavad (nt liisivad või üürivad) kohalikud või piirkondlikud omavalitsused, ja hooned, mis kuuluvad keskvalitsusele ja kohalikele või piirkondlikele omavalitsustele, kuid mida nad tingimata ei kasuta.

Tabel 3. Riigi elu- ja mitteeluhoonete pikaajalise renoveerimisstrateegia vahe-eesmärgid ja arengunäitajad – renoveerimismäär⁽¹⁾

		Renoveeritud hoonete arv		Renoveeritud üldpõrandapind kokku (m ²) ⁽²⁾		Renoveerimismäär ⁽³⁾		Põhjaliku renoveerimise ekvivalentmäär ⁽⁵⁾	
		X-3	X-2	X-3	X-2	X-3	X-2	X-3	X-2
Täpsustus		K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	V	V
Eluhooned	Kerge								
	Keskmine								
	Põhjalik								
	Täielik								
Halvimate tõhusnäitajatega eluhooned	Kerge								
	Keskmine								
	Põhjalik								
	Täielik								
Mitteeluhooned	Kerge								
	Keskmine								
	Põhjalik								

	Täielik								
Halvimate tõhusnäitajatega mitteeluhooned	Kerge								
	Keskmine								
	Põhjalik								
	Täielik								
Üldkasutatavad hooned ⁽⁴⁾	Kerge								
	Keskmine								
	Põhjalik								
	Täielik								
Halvimate tõhusnäitajatega üldkasutatavad hooned	Kerge								
	Keskmine								
	Põhjalik								
	Täielik								

Märge: X = aruandeaasta; K_{ko} = kohustuslik, kui olemas; V = vabatahtlik.

Märkused.

⁽¹⁾ Energiatõhusamaks renoveerimine on ühe või mitme ehitusdetaili (energiatõhususe direktiivi artikli 2 lõike 9 kohased hoone välispiire ja hoone tehnosüsteemid) muutmine, mis võib oluliselt mõjutada arvestuslikku või mõõdetavat energiahulka, mida on vaja selleks, et rahuldada hoone tavapärase kasutusega seotud energianõudlust, mis hõlmab muu hulgas kütmiseks, jahutamiseks, ventileerimiseks, vee soojendamiseks ja valgustamiseks kasutatavat energiat.

⁽²⁾ Hoone energiatõhususe hindamisel võrdlussuurusena kasutatav pörandapind, mis võrdub hoone välispiirde sisse jäävate ruumide kasuliku üldpörandapinna summaga.

⁽³⁾ Renoveerimismäär on kõigi kalendriaastal X–3 või X–2 eri tasemel energiatõhusamaks renoveeritud hoonete kumulatiivse üldpõrandapinna [m²] ja sama perioodi hoonefondi kasuliku üldpõrandapinna [m²] jagatis.

Renoveerimistasemed võib määratleda järgmiselt: kerge (säät $3\% \leq x \leq 30\%$), keskmine (säät $30\% < x \leq 60\%$) ja põhjalik (renoveerimine, mis muudab hoone või hoone osa a) enne 1. jaanuari 2030 liginullenergiahooneks; b) alates 1. jaanuarist 2030 heitevabaks hooneks).

Summaarne energiatõhusamaks renoveerimise määr on määratletud kui kõigi hõlmatud renoveerimistasemete renoveerimismäärade summa.

Liginullenergiahoone määratlus vastab ametlikele riiklikele liginullenergiahoone määratlustele, millega võetakse üle direktiivi 2010/31/EL artikkel 9, järgides direktiivi 2010/31/EL artiklis 2 esitatud raammääratlust: „liginullenergiahoone“ – hoone, mille I lisa kohaselt määratud energiatõhusus on väga suur. Nullilähedane või väga väike nõutava energia kogus peaks olulisel määral pärinema taastuvatest energiaallikatest, sealhulgas kohapeal või lähiümbruses taastuvatest energiaallikatest toodetud energiast“.

⁽⁴⁾ Komisjoni soovitus (EL) 2019/786 hoonete renoveerimise kohta täpsustatakse, et direktiivi 2010/31/EL artikli 2a lõike 1 punkt e hõlmab kõiki üldkasutatavaid hooneid (mitte ainult avaliku sektori asutuste hooneid, mida omab ja kasutab keskvalitsus). Direktiivi 2010/31/EL artikli 2a lõike 1 punkti e kohased poliitikavaldkonnad ja meetmed peaksid hõlmama näiteks hooneid, mida kasutavad (nt liisivad või üürivad) kohalikud või piirkondlikud omavalitsused, ja hooneid, mis kuuluvad keskvalitsusele ja kohalikele või piirkondlikele omavalitsustele, kuid mida nad tingimata ei kasuta.

⁽⁵⁾ Põhjaliku renoveerimise ekvivalentmääruga ühtlustatakse/kaalutakse põhjaliku renoveerimise taseme renoveerimismäärad ja selle arvutamiseks kasutatakse järgmist valemit: põhjaliku renoveerimise ekvivalentmäär = [(kerge renoveerimise tase) * (kerge renoveerimise määr) + (keskmine renoveerimise tase) * (keskmine renoveerimise määr) + (põhjalik renoveerimise tase) * (põhjalik renoveerimise määr)] / (põhjalik renoveerimise tase) – kõik tegurid protsentides.

Renoveerimistasemed on säästetud primaarenergia ja kogu primaarenergia suhe enne vastava hoonefondi osa renoveerimist.

Tabel 4. Riigi elu- ja mittelehoonete pikaajalise renoveerimisstrateegia vahe-eesmärgid ja arengunäitajad – muud näitajad

Riigi elu- ja mittelehoonete pikaajalise renoveerimisstrateegia vahe-eesmärgid ja arengunäitajad	Kirjeldus	Sihtväärtus ⁽¹⁾	Sihtaasta	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud	Arengunäitaja (kui kohaldatakse) ⁽²⁾			
					Arengu jälgimiseks kasutatava näitaja nimetus ⁽³⁾	Ühik	X-3	X-2
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
<i>Vahe-eesmärk / arengunäitaja 1</i>								
<i>Vahe-eesmärk / arengunäitaja 2</i>								
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>								

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik.

Märkused.

⁽¹⁾ Võib olla kvantitatiivne või kvalitatiivne.

⁽²⁾ Kui eesmärk on kvantifitseeritav, esitavad liikmesriigid arengunäitaja koos värseima kättesaadava teabega. Aruandlusnäitajate kindlaksmääramisel tuleb lähtuda riiklikest eesmärkidest.

⁽³⁾ Asjakohasel juhul peaksid liikmesriigid viitama baasaastale ja -väärtusele, kui see aitab edusamme näidata.

Tabel 5. Riigi elu- ja mitteeluhoonete pikaajalise renoveerimisstrateegia vahe-eesmärgid ja arengunäitajad – panus liidu energiatõhususe eesmärkide saavutamisse

	Täpsustus	Kirjeldus
Kirjeldage, kuidas edusammud pikaajalise renoveerimisstrateegia vahe-eesmärkide saavutamisel aitavad kaasa liidu energiatõhususe eesmärkide saavutamisele vastavalt direktiivile 2012/27/EL	K	

Märge: K = kohustuslik.

Tabel 6. Ajakohastatud teave lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas nimetatud muude riiklike energiatõhususeesmärkide kohta

Riikliku eesmärgi nimetus	Kirjeldus	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud ⁽¹⁾	Püstitatud eesmärgi eeldatav mõju ⁽²⁾
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
<i>Riiklik eesmärk 1</i>			
<i>Riiklik eesmärk 2</i>			
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>			

Märkused.

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

⁽¹⁾ Liikmesriigid esitavad ajakohastatud teabe seni tehtud edusammude kohta. Kui eesmärgid on püstitatud, tuleks anda ülevaade peamistest meetmetest ja saavutatud vahe-eesmärkidest. Kui eesmäärke ei püstitatud, tuleks teada anda, kas eesmärgid on hiljem püstitatud, misjuhul tuleks neid ka kirjeldada.

⁽²⁾ Liikmesriigid kirjeldavad püstitatud eesmärkide eeldatavat mõju ja nende saavutamise ajakava.

V LISA
Energiajulgeolek

Tabel 1. Üksikasjad riiklike eesmärkide ja panuste kohta

Riikliku eesmärgi nimetus	Kirjeldus	Seos artikliga 22 ⁽¹⁾	Sihtaasta	Seisund ⁽²⁾	Eesmärgi püstitamise aluseks olev poliitika (asjakohasel juhul)		Eesmärgi saavutamise eest vastutav üksus	Hõlmatud energiaallikad ja kütused ⁽⁵⁾
					Liidu poliitika ⁽³⁾	Riiklik poliitika (Viide õigusaktile) ⁽⁴⁾		
K	K	K _{kk}	K _{kk}	K	K _{kk}	K _{kk}	K	K
<i>Riiklik eesmärk 1</i>								
<i>Riiklik eesmärk 2</i>								
<i>Riiklik eesmärk 3</i>								
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>								

Märkused.

K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

⁽¹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste eesmärkide hulgast (võib lisada täiendavaid eesmärke ja täpsustada neid „muu“ all): energiaallikate ja -tarnete mitmekesistamine; kolmandatest riikidest imporditavast energiast sõltumise vähendamine; valmisolek tulla toime olukorraga, kus tarded on napid või katkenud; riikliku energiasüsteemi paindlikkus; muu.

⁽²⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste kategooriate hulgast: kavandatud; vastu võetud; rakendatud; aegunud.

⁽³⁾ Liikmesriik peab valima poliitikasuuna(d) tabeli elektroonilises versioonis esitatud loetelust või valima „muu“ ja esitama liidu poliitikasuuna nimetuse.

⁽⁴⁾ Eesmärki määratlev riiklik seadus või dokument.

⁽⁵⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast (võib valida rohkem kui ühe võimaluse, võib lisada täiendavaid energiaallikaid ja kütuseid ning täpsustada neid „muude kütuste“ all): kogu süsteem, elektrienergia, gaas, naftasaadused, tuumaenergia, muud kütused.

Tabel 2. Edusammud kvantifitseeritavate riiklike eesmärkide rakendamise suunas

Riikliku eesmärgi nimetus	Näitaja(d)	Ühik	Kategooria	Aasta			Sihtväärtus / aasta ⁽³⁾	Metoodikaalased märkused ⁽⁴⁾
				X-3	X-2	X-1 ⁽²⁾		
				K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
Üldeesmärgid								
Energiaallikate ja -tarnete mitmekesistamine	Esmatootmine	TJ	Kivisüsi					
			Maagaas					
			Muud fossiilkütused ja fossiilsed jäätmed					
			Nafta ja naftasaadused					
			Taastuvad energiaallikad ja biokütused					

ET

ET

	Import ⁽¹⁾								
	Eksport ⁽¹⁾								
Kolmandatest riikidest imporditavast energiast sõltumise vähendamine	Kolmandatest riikidest imporditavast energiast sõltumine kütuseliikide kaupa ⁽⁵⁾	Protsent	Kokku						
			Kütuseliikide kaupa	Kivisüsi					
				Maagaas					
				Muud fossiilkütused ja fossiilsed jäätmed					
				Nafta ja naftasaadused					

ET

ET

				Põletatavad taastuenergia allikad (biokütused)					
				Elektri- ja soojusenergia (sh tuumaenergia)					
Valmisolek tulla toime olukorraga, kus energiaallikast pärit tarned on piiratud või katkenud ⁽⁶⁾	Energiasüsteemi vastupanuvõime	Tund	Võimsusvajaku ootus ⁽⁷⁾						
		MWh	Tõenäoliselt andmata jääv energiakogus ⁽⁷⁾						
	Gaasisüsteemi vastupanuvõime	Protsent	N-1 valemi tulemus ⁽⁸⁾						
Riiklikult püstitatud eesmärgid									
<i>Riiklik eesmärk 1</i>									
<i>Riiklik eesmärk 2</i>									

<i>Riiklik eesmärk</i> 3								
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>								

Märke: X = aruandeaasta; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

- (1) Energiabilanssides hõlmatud kõigi kütuste koguimport ja -eksport.
- (2) Liikmesriigid esitavad aasta X–1 puhul teavet nende aruandeosade kohta, mille kohta selline hindamine on olemas.
- (3) Liikmesriigid peavad esitama eesmärgi väärtuse ja asjakohase aasta, millal eesmärk tuleks saavutada, kui on olemas parameetritega seotud kvantifitseeritavad eesmärgid.
- (4) Liikmesriigid peavad andma näitaja kohta täiendavat meetodikaalast teavet.
- (5) Ainult import kolmandatest riikidest (ELi mittekuuluvad riigid).
- (6) Liikmesriigid peaksid esitama asjakohase aasta kohta tehtud viimase piisavuse hindamise andmed. Näiteks peaksid nad esitama aasta X–1 kohta võimsusvajaku ootuse, mis on kas aasta X–1, X–2 või varasem hinnang. Ressursside piisavuse hindamise aasta tuleks esitada *metoodikaalaste märkuste* all. Vt ka märkus 5.
- (7) Arvutatakse vastavalt nõuetele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määruses (EL) 2019/941, mis käsitleb ohuvalmidust elektrisektoris ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2005/89/EÜ (ELT L 158, 14.6.2019, lk 1), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määruses (EL) 2019/943, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu (ELT L 158, 14.6.2019, lk 54). Täpse meetodika on kehtestanud Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostööamet saamata jäänud energia hinna, uue turule siseneja kulu ja varustuskindluse normi arvutamise meetodikat käsitleva otsuse I lisas.
- (8) Arvutatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2017. aasta määruse (EL) 2017/1938 (mis käsitleb gaasivarustuskindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 994/2010 (ELT L 280, 28.10.2017, lk 1) II lisa nõuetele. N-1 reegli järgi arvutatakse ülejäänud taristu tehniline võimekus juhul, kui on häiritud gaasitaristu suurima elemendi töö, hinnates, kas ülejäänud taristu suudab rahuldada gaasivajaduse, mis võrdub erakordselt suure nõudlusega päeva vajadusega, mille esinemise tõenäosus on kord 20 aasta jooksul.

Tabel 3. Edusammud mittekvantifitseeritavate riiklike eesmärkide rakendamise suunas

Riikliku eesmärgi nimetus	Näitajad/vahe-eesmärgid	Sihtaasta	Näitaja/vahe-eesmärgi kirjeldus ⁽¹⁾	Edusammud eesmärgi saavutamise suunas ⁽²⁾	Üksikasjad seirestrateegia kohta ⁽³⁾	Viide hinnangutele ja nende aluseks olevatele tehnilistele aruannetele
K	K	K _{kk}	K	K	V	V
<i>Riiklik eesmärk 1</i>						
<i>Riiklik eesmärk 2</i>						
<i>Riiklik eesmärk 3</i>						
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>						

Märkused.

K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Liikmesriigid esitavad üksikasjad näitajate/vahe-eesmärkide kohta ja põhjuse, miks need on valitud eesmärgi saavutamiseks tehtud edusamme ilmestama.

⁽²⁾ Liikmesriigid esitavad kvalitatiivse teabe, mis annab kokkuvõtliku ülevaate näitaja praegusest seisust (näiteks kas see vastab ajakavale, on juba saavutatud, jäi saavutamata, hilines jne).

⁽³⁾ Üksikasjad näitaja seire kohta, näiteks kas selleks kasutatakse näitajate kogumit, ekspertülevaatus, eksperdirühma, konkreetset meetodikat vms.

VI LISA
Energia siseturg

Tabel 1. Edusammud elektrivõrkude ühendatusega seotud riiklike eesmärkide saavutamisel

Riikliku eesmärgi nimetus	Ühik	Aasta		Sihtväärtus 2030. aastal
		X-3	X-2	
		K	K	K _{kk}
Ülekande nimivõimsus võrreldes ülesseatud tootmisvõimsusega	%			
Ülekande nimivõimsus võrreldes tippkoormusega	%			
Ülekande nimivõimsus võrreldes taastuvate energiaallikate ülesseatud tootmisvõimsusega	%			
Järgmise päeva turgude keskmise või absoluuthinna erinevus (eraldi iga ELi-sisese piiri kohta) ⁽¹⁾	eurot/MWh			
<i>Piir 1</i>	eurot/MWh			
<i>Piir 2</i>	eurot/MWh			
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>	eurot/MWh			

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Kasutada võib järgmise päeva turgude hindade erinevusi, mille arvutab ja avaldab iga-aastases turu järelevalve aruandes Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Ameti (ACER).

Tabel 2. Teave energia ülekandmise ühishuviprojektide kohta

Esitage kõik ühishuviprojektidega seotud olulised suundumused, mis on ilmnenu pärast viimast ühishuviprojektide seirearuannet ja mis võivad mõjutada riiklikus energia- ja kliimakavas püstitatud eesmäärke.	K	
--	---	--

Märge: K = kohustuslik.

Tabel 3. Teave muude peamiste taristuprojektide kohta

Projekti kirjeldus								Projekti rakendamine					
Projekti nimetus ⁽¹⁾	Kümneaastase võrguarendavate tunnuskoodid	Energiakandja ⁽²⁾	Projekti liik ⁽³⁾	Projekti kirjeldus	Kavandatav kasutuselevõttuaasta	Ülekandevõimsus (Elektrihulga puhul MW; maagaasi, vesiniku ja muude gaaside/vedelike hulga puhul GWh/päev)	Kirjeldus, kuidas projekt aitab saavutada artikli 23 lõike 1 punktiga kohaselt esitatud kavandatustasemeid ⁽²⁾	Kirjeldus, kuidas projekt aitab saavutada energialiidumõõtmeid	Projekti hetkeolukord	Edusamude kirjeldused	Viivitus rakendamisel (aastates)	Edasilükkamine (aastates)	Projekti avarakendamisel esinevate viivituste või projekti avaedasilükkamise põhjus
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
Projekt 1													
Projekt 2													

Tabel 4. Edusammud energiasüsteemi paindlikkusega seotud riiklike eesmärkide saavutamisel, sealhulgas taastuvenergia tootmise valdkonnas

Riikliku eesmärgi nimetus	Kirjeldus	Energiakandja ⁽¹⁾	Asjakohased süsteemi paindlikkuse elemendid ⁽²⁾	Sihtväärtus ⁽³⁾	Sihtaasta	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud	Arengunäitaja(d) (kui kohaldatakse) ⁽⁴⁾			
							Arengu jälgimiseks kasutatava näitaja nimetus ⁽⁵⁾	Ühik	X-3	X-2
K	K _{kk}	K	K	K	K	K	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
<i>Riiklik eesmärk 1</i>										
<i>Riiklik eesmärk 2</i>										
<i>Riiklik eesmärk 3</i>										
<i>Lisage rida vastavalt vajadusele</i>										

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast: elekter; maagaas; vesinik.

⁽²⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast (võib valida rohkem kui ühe võimaluse, võib lisada täiendavaid võimalusi ning täpsustada neid „muu“ all): turgude lõimimine ja liitmine eesmärgiga suurendada kaubeldavat võimsust ja tõhustada ühenduste kasutamist; arukad arvestisüsteemid/võrgud; koondamine; tarbimiskaja; salvestamine; hajatootmine; jaotamise, ümberjaotamise ja piiramise mehhanismid; reaajas edastatavad hinnasignaalid; muu.

⁽³⁾ Võib olla kvantitatiivne või kvalitatiivne.

⁽⁴⁾ Kui eesmärk on kvantifitseeritav, esitavad liikmesriigid arengunäitaja koos värseima kättesaadava teabega. Aruandlusnäitajate kindlaksmääramisel tuleb lähtuda riiklikest eesmärkidest.

⁽⁵⁾ Asjakohasel juhul viitavad liikmesriigid baasaastale ja -väärtusele, kui see aitab edusamme näidata.

Tabel 5. Edusammud energiaturgudel mittediskrimineeriva osalemisega seotud riiklike eesmärkide saavutamisel

Riikliku eesmärgi nimetus	Kirjeldus	Energiakandja ⁽¹⁾	Asjakohased mittediskrimineeriva osalemise elemendid ⁽²⁾	Sihtväärtus ⁽³⁾	Sihtaasta	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud ⁽⁴⁾
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
<i>Riiklik eesmärk 1</i>						
<i>Riiklik eesmärk 2</i>						
<i>Riiklik eesmärk 3</i>						
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>						

Märkused.

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

⁽¹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast: elekter; maagaas; vesinik.

⁽²⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast (võib valida rohkem kui ühe võimaluse, võib lisada täiendavaid võimalusi ning täpsustada neid „muu“ all): taastuvenergia; tarbimiskaja; salvestamine; muu.

⁽³⁾ Võib olla kvantitatiivne või kvalitatiivne.

⁽⁴⁾ Edusammude kirjeldamisel esitavad liikmesriigid üksikasjad mittediskrimineeriva osalemisega seotud edusammude kohta, võttes vajaduse korral arvesse alljärgnevaid elemente. See loetelu ei ole ammendav ja liikmesriigid võivad seda täiendada:

turgude valdkonnas: sellised elemendid nagu tasakaalustamisturud, võimsusturud (asjakohasel juhul), energia hulgimüügiturud, jaeturud;

tehnoloogia valdkonnas: sellised elemendid nagu tarbimiskaja, energia salvestamine, koondamine, kodanike energiaühendused / taastuvenergia kogukonnad, tootvad tarbijad;

osalemise valdkonnas: sellised elemendid nagu turul osalemine, tariifide kättesaadavus (sealhulgas elektrisõidukite laadimispunktides ja energia salvestamisel, nt et vältida topehttasu võtmist energia salvestamisel ja väljavõtmisel), dünaamiliste hinnalepingute kättesaadavus, samaaegne mitut teenust / toodet hõlmav osalemine.

Tabel 6. Edusammud selliste riiklike eesmärkide saavutamisel, mis on seotud tarbijate osalemisega energiasüsteemis ning kasu saamisega omatootmisest ja uutest tehnoloogialahendustest, sh arukatest arvestitest

Riikliku eesmärgi nimetus	Kirjeldus	Energiakandja ⁽¹⁾	Asjakohased tarbijate osalemise elemendid ⁽²⁾	Sihtväärtus ⁽³⁾	Sihtaasta	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud	Arengunäitaja(d) (kui kohaldatakse) ⁽⁴⁾			
							Arengu jälgimiseks kasutatava näitaja nimetus ⁽⁵⁾	Ühik	X-3	X-2
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
<i>Riiklik eesmärk 1</i>										
<i>Riiklik eesmärk 2</i>										
<i>Riiklik eesmärk 3</i>										
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>										

Märge: X = aruandeaasta; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast: elekter; maagaas; vesinik.

⁽²⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast (võib valida rohkem kui ühe võimaluse, võib lisada täiendavaid võimalusi ning täpsustada neid „muu“ all): omatootmine; uued tehnoloogialahendused (sealhulgas arukad arvestid); muu.

⁽³⁾ Võib olla kvantitatiivne või kvalitatiivne.

⁽⁴⁾ Kui eesmärk on kvantifitseeritav, esitavad liikmesriigid arengunäitaja koos värskema kättesaadava teabega. Aruandlusnäitajate kindlaksmääramisel tuleb lähtuda riiklikest eesmärkidest.

⁽⁵⁾ Asjakohasel juhul viitavad liikmesriigid baasaastale ja -väärtusele, kui see aitab edusamme näidata.

Tabel 7. Edusammud elektrisüsteemi piisavusega seotud riiklike eesmärkide saavutamisel

Riikliku eesmärgi nimetus	Kirjeldus	Asjakohased elemendid ⁽¹⁾	Sihtväärtus ⁽²⁾	Sihtaasta	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud	Arengunäitaja(d) (kui kohaldatakse) ⁽³⁾			
						Arengu jälgimiseks kasutatava näitaja nimetus ⁽⁴⁾	Ühik	X-3	X-2
K	K _{kk}	K	K	K	K	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
<i>Riiklik eesmärk 1</i>									
<i>Riiklik eesmärk 2</i>									
<i>Riiklik eesmärk 3</i>									
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>									

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast ühe või mitu: energiasüsteemi paindlikkus – taastuvenergia tootmine; päevasiseste turgude liitmine; piiriüleste tasakaalustamisturgude kasutuselevõtt; muu.

⁽²⁾ Võib olla kvantitatiivne või kvalitatiivne.

⁽³⁾ Kui eesmärk on kvantifitseeritav, esitavad liikmesriigid arengunäitaja koos värseima kättesaadava teabega. Aruandlusnäitajate kindlaksmääramisel tuleb lähtuda riiklikest eesmärkidest.

⁽⁴⁾ Asjakohasel juhul peaksid liikmesriigid viitama baasaastale ja -väärtusele, kui see aitab edusamme näidata.

VII LISA

Teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime

Tabel 1. Edusammud selliste riiklike eesmärkide saavutamisel, millega võetakse SET-kava eesmärgid ja poliitika üle riigi konteksti

Riikliku eesmärgi nimetus ⁽¹⁾	Kirjeldus	Toetatav energialiidu teadusuuringute ja innovatsiooni prioriteet ⁽²⁾	Toetatav puhta energia / vähese CO ₂ heitega tehnoloogia ⁽³⁾⁽⁴⁾	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud	Arengunäitaja(d) (kui kohaldatakse)				Üldised märkused
					Arengu jälgimiseks kasutatava näitaja nimetus	Näitaja väärtus	Vaatlusast	Ühik	
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	V
<i>Riiklik eesmärk 1</i>									
<i>Riiklik eesmärk 2</i>									
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>									

Märkused.

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Liikmesriigid kirjeldavad riigis püstitatud riiklike eesmärgid, mis toetavad SET-kava rakendamist ja ülevõtmist.

⁽²⁾ Liikmesriigid valivad tabeli vormi elektroonilises versioonis esitatud loetelust ühe või mitu prioriteeti.

⁽³⁾ Liikmesriigid valivad tabeli vormi elektroonilises versioonis esitatud loetelust ühe või mitu tehnoloogiat.

⁽⁴⁾ Puhta energia ja vähese CO₂ heitega tehnoloogia hõlmab kõiki SET-kavas käsitletavaid tehnoloogialahendusi.

Tabel 2. Edusammud selliste kvantifitseeritavate riiklike eesmärkide saavutamisel, mis on seotud puhta energia tehnoloogiat käsitlevateks teadusuuringuteks ja innovatsiooniks ning tehnoloogiakulude katmiseks ja tõhususe suurendamiseks ette nähtud avaliku ja vajaduse korral erasektori kogukulutustega⁽¹⁾

Riikliku eesmärgi nimetus	Ühik	Täpsustus	Aasta		Sihtväärtus/aasta	Üldised märkused
			X-3	X-2		
Avaliku sektori teadus- ja innovatsioonikulutused						
Avaliku sektori aasta kogukulutused puhta energia ja vähese CO ₂ heitega tehnoloogiaga seotud teadusuuringutele ja innovatsioonile	(miljonit eurot)	K _{kk}				
Avaliku sektori aasta kogukulutused puhta energia ja vähese CO ₂ heitega tehnoloogiaga seotud teadusuuringutele ja innovatsioonile protsentuaalse osakaaluna teadusuuringutele ja innovatsioonile tehtavates avaliku sektori kogukulutustes	%	K _{kk}				
Avaliku sektori aasta kogukulutused puhta energia ja vähese CO ₂ heitega tehnoloogiaga seotud teadusuuringutele ja innovatsioonile protsentuaalse osakaaluna aasta SKPs	%	K _{kk}				
Erasektori teadus- ja innovatsioonikulutused						
Erasektori aasta kogukulutused puhta energia ja vähese CO ₂ heitega tehnoloogiaga seotud teadusuuringutele ja innovatsioonile	(miljonit eurot)	V				
Erasektori aasta kogukulutused puhta energia ja vähese CO ₂ heitega tehnoloogiaga seotud teadusuuringutele ja innovatsioonile	%	V				

innovatsioonile protsentuaalse osakaaluna teadusuuringutele ja innovatsioonile tehtavates erasektori kogukulutustes						
Erasektori aasta kogukulutused puhta energia ja vähese CO ₂ heitega tehnoloogiaga seotud teadusuuringutele ja innovatsioonile protsentuaalse osakaaluna aasta SKPs	%	V				
Muud riiklikult püstitatud eesmärgid						
<i>Riiklik eesmärk 1</i>		K _{kk}				
<i>Riiklik eesmärk 2</i>		K _{kk}				
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>		K _{kk}				

Märge: X = aruandeaasta; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ „Puhta energia tehnoloogia ja vähese CO₂ heitega tehnoloogia“ hõlmab kõiki SET-kavas käsitletavaid tehnoloogialahendusi.

Liikmesriigid esitavad riiklikud eesmärgid, mis on seotud puhta energia tehnoloogiat käsitlevateks teadusuuringuteks ja innovatsiooniks ning tehnoloogiakulude katmiseks ja tõhususe suurendamiseks ette nähtud avaliku ja vajaduse korral erasektori kogukulutustega. Liikmesriigid lisavad vajadust mööda eraldi eesmärgid seoses avaliku ja erasektori kulutuste, tehnoloogiakesksete eesmärkide, tõhususe suurendamisega jne.

Tabel 3. Edusammud selliste mittekvantifitseeritavate riiklike eesmärkide saavutamisel, mis on seotud puhta energia tehnoloogiat käsitlevateks teadusuuringuteks ja innovatsiooniks ning tehnoloogiakulude katmiseks ja tõhususe suurendamiseks ette nähtud avaliku ja vajaduse korral erasektori kogukulutustega⁽¹⁾

Riikliku eesmärgi nimetus	Kirjeldus	Toetatav energialiidu teadusuuringute ja innovatsiooni prioriteet ⁽²⁾	Toetatav puhta energia / vähese CO ₂ heitega tehnoloogia ⁽³⁾	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud ⁽⁴⁾	Püstitatud eesmärgi eeldatav mõju ⁽⁵⁾
K _{kk}	K _{kk}	V	V	K _{kk}	K _{kk}
<i>Riiklik eesmärk 1</i>					
<i>Riiklik eesmärk 2</i>					
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>					

Märkused.

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ „Puhta energia tehnoloogia ja vähese CO₂ heitega tehnoloogia“ hõlmab kõiki SET-kavas käsitletavaid tehnoloogialahendusi.

Liikmesriigid esitavad riiklikud eesmärgid, mis on seotud puhta energia tehnoloogiat käsitlevateks teadusuuringuteks ja innovatsiooniks ning tehnoloogiakulude katmiseks ja tõhususe suurendamiseks ette nähtud avaliku ja vajaduse korral erasektori kogukulutustega. Liikmesriigid lisavad vajadust mööda eraldi eesmärgid seoses avaliku ja erasektori kulutuste, tehnoloogiakesksete eesmärkide, tõhususe suurendamisega jne.

⁽²⁾ Liikmesriigid võivad valida tabeli vormi elektroonilises versioonis esitatud loetelust ühe või mitu prioriteeti.

⁽³⁾ Liikmesriigid võivad valida tabeli vormi elektroonilises versioonis esitatud loetelust ühe või mitu tehnoloogiat.

⁽⁴⁾ Liikmesriigid esitavad ajakohastatud teabe praeguse hetkeni tehtud edusammude kohta. Kui eesmärgid on püstitatud, tuleks anda ülevaade peamistest meetmetest ja saavutatud vahe-eesmärkidest. Kui eesmärgid ei püstitata, tuleks teada anda, kas eesmärgid on hiljem püstitatud, misjuhul tuleks neid ka kirjeldada.

⁽⁵⁾ Liikmesriigid kirjeldavad püstitatud eesmärkide eeldatavat mõju ja nende saavutamise ajakava.

Tabel 4. Edusammud selliste riiklike eesmärkide, sealhulgas pikaajaliste 2050. aasta eesmärkide saavutamisel, mis on seotud tehnoloogiaga, mida kasutatakse suure energiakasutusega ja rohkesti CO₂ heidet tekitavate tööstussektorite CO₂ heite vähendamiseks ning kui see on kohaldatav, seonduva CO₂ transpordi, kasutamise ja säilitamise taristu kasutuselevõtuks⁽¹⁾

Riikliku eesmärgi nimetus	Kirjeldus	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud	Arengunäitaja(d) (kui kohaldatakse)				Üldised märkused
			Arengu jälgimiseks kasutatava näitaja nimetus	Näitaja väärtus	Vaatlusaasta	Ühik	
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	V
<i>Riiklik eesmärk 1</i>							
<i>Riiklik eesmärk 2</i>							
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>							

Märkused.

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Liikmesriik kirjeldab kõiki tööstussektoris CO₂ heite vähendamise meetmeid käsitlevaid pikaajalisi kavasisid. Kaasata tuleks sellised elemendid nagu energiatõhusus, CO₂ kogumine ja säilitamine, elektrifitseerimine ja muud CO₂ heite vähendamisele kaasa aitavad tehnoloogialahendused. Esitada tuleks vahe-eesmärgid, eesmärgid ja ajakava ning viidata arvessevõetavatele tehnoloogiatele ja nende eeldatavale kasutuselevõtule.

Tabel 5. Edusammud konkurentsivõimega seotud riiklike eesmärkide saavutamisel

Riikliku eesmärgi nimetus	Kirjeldus	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud	Arengunäitaja(d) (kui kohaldatakse)				Üldised märkused
			Arengu jälgimiseks kasutatava näitaja nimetus	Näitaja väärtus	Vaatlusaasta	Ühik	
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	V
<i>Riiklik eesmärk 1</i>							
<i>Riiklik eesmärk 2</i>							
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>							

Märkused.

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

(1) Liikmesriigid kirjeldavad kõiki konkurentsivõimeeesmärke. Need võivad hõlmata eesmärke, mis on seotud järgmisega:

- patendid ja teadusväljaanded;
- väärtusahela aspektid, nagu vahe-eesmärgid ja eesmärgid uutes töövaldkondades, ettevõtete alustamine ja kasv konkreetsetes energiasektorites;
- globaalne või sise-/koduturg, näiteks tehnoloogia ja kaubandusmahtude sisenemine rahvusvahelisele/siseriiklikule turule (impordi ja/või ekspordi muutumine) nii Euroopa kui ka maailma mastaabis.

VIII LISA

Energiatoetuste, eelkõige fossiilkütustega seotud toetuste järkjärgulise kõrvaldamise riiklikud eesmärgid

Tabel 1. Edusammud energiatoetuste, eelkõige fossiilkütustega seotud toetuste järkjärgulise kõrvaldamise riiklike eesmärkide saavutamisel⁽¹⁾

Energiatoetuste, eelkõige fossiilkütustega seotud toetuste järkjärgulise kõrvaldamise riiklik(ud) eesmärk (eesmärgid) või kava(d)	Kirjeldus	Sihtaasta ⁽²⁾	Vahe-eesmärgid ⁽³⁾	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud ⁽⁴⁾	Meetmed, millega tagatakse, et kõrvaldamine ei mõjuta energiaostuvõimetuse vähendamise jõupingutusi ⁽⁵⁾	Üldised märkused
K	K_{kk}	K_{kk}	K_{kk}	K_{kk}	K_{kk}	V
<i>Riiklik eesmärk / kava 1</i>						
<i>Riiklik eesmärk / kava 2</i>						
<i>Riiklik eesmärk / kava 3</i>						
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>						

Märkused.

K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Liikmesriigid esitavad fossiilkütustega seotud toetuste järkjärgulise kõrvaldamise eesmärgid ja muude energiatoetuste järkjärgulise kõrvaldamise eesmärgid. Liikmesriigid peaksid kirjelduse veerus märkima, kas eesmärk on sätestatud õigusaktides, ja asjakohasel juhul sellistele õigusaktidele viitama.

Kui energiatoetuste järkjärgulise kõrvaldamise eesmärgi ei püstitata, annavad liikmesriigid aru mis tahes kavatsusest võtta järkjärgulise kõrvaldamise kohustus või püstitada kõrvaldamiseesmärki. Liikmesriigid esitavad kirjelduse veerus nende kavatsuste lühikirjelduse ja selgitavad, millal sellised kohustused eeldatavasti jõustuvad.

⁽²⁾ Liikmesriigid nimetavad aasta, mil eesmärki tuleks saavutada.

⁽³⁾ Liikmesriigid nimetavad kvantitatiivsed vahe-eesmärgid, nt 50 % kõrvaldamine 2024. aastaks; 100 % kõrvaldamine 2026. aastaks.

⁽⁴⁾ Liikmesriigid esitavad eesmärgi ja asjakohasel juhul vahe-eesmärkide saavutamisel tehtud edusammud.

⁽⁵⁾ Liikmesriigid nimetavad võetud meetmed, millega tagatakse, et järkjärguline kõrvaldamine ei mõjuta jõupingutusi energiaostuvõimetuse vähendamiseks. Liikmesriigid teatavad, kas on leitud fossiilkütustega seotud toetuste järkjärgulise kõrvaldamise hinnanguline majanduslik ja muu mõju energiaostuvõimetutele majapidamistele ning millised poliitikasuunad või meetmed on sellise mõju leevendamiseks kehtestatud või kavandatud (näiteks kodude energiatõhusamaks renoveerimise ja energiatõhusustehnoloogia toetus, näiteks elektriliste soojuspumpade ja kodude soojustamise toetus).

IX LISA

Riiklike poliitikasuundade ja meetmete rakendamisel tehtud edusammud

Tabel 1. Poliitikasuundade ja meetmete peamised tunnused ja edusammud nende rakendamisel

Poliitikasuuna või meetme number	Poliitikasuuna või meetme number riiklikus energia- ja kliimakavas, kui see on erinev	Poliitikasuuna või meetme nimetus	Üksik poliitikasuund/meede või poliitikasuuna-/meetmerühm	Kui tegemist on poliitikasuuna/meetmerühmaga, siis milliseid üksikuid poliitikasuundi või meetmeid see hõlmab	Asjakohased eesmärgid, sihid või panused, millele poliitikasuund või meede kaasa aitab ⁽¹⁾	Geograafiline ulatus ⁽²⁾	Mõjutatud sektor(id) ⁽³⁾	Eesmärk ⁽⁴⁾	Kvantitatiivne eesmärk ⁽⁵⁾	Lühikirjeldus
K	K _{kk}	K	K	K	K	K	K	K	K _{kk}	K
<i>Poliitikasuund või meede 1</i>										
<i>Poliitikasuund või meede 2</i>										
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>										

Märkused.

K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

⁽¹⁾ Liikmesriigid valivad lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas esitatud järgimise eesmärkide, sihtide ja panuste hulgast (valida võib rohkem kui ühe eesmärgi või panuse):

CO₂ heite vähendamise mõõde: **kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine** – liikmesriigi siduv riiklik kasvuhoonegaaside heitega seotud eesmärk ja iga-aastased siduvad riiklikud piinormid vastavalt määrusele (EL) 2018/842; liikmesriigi kohustused vastavalt määrusele (EL) 2018/841; muud eesmärgid, sh sektoripõhised ja kohanemiseesmärgid;

CO₂ heite vähendamise mõõde: **taastuenergia** – panus liidu siduvasse eesmärki saavutada 2030. aastal taastuenergia vähemalt 32 % osakaal, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 3; eeldatavad trajektoolid, mis näitavad ajavahemikul 2021–2030 elektri-, kütte- ja jahutus- ning transpordisektoris tarbitava taastuenergia osakaalu lõppenergia tarbimises; eeldatavad trajektoolid taastuenergiatehnoloogia lahenduste kaupa; eeldatavad trajektoolid, mis näitavad nõudlust bioenergia järele, liigitatuna kütte-, elektri- ja transpordisektori kaupa, ning bioenergia pakkumist lähtematerjalide ja päritolu kaupa; muud riiklikud trajektoolid ja eesmärgid, sh pikaajalised või sektoripõhised trajektoolid ja eesmärgid (nt taastuenergia osakaal kaugküttes, taastuenergia kasutus hoonetes, linnade, taastuenergiakogukondade ja oma tarbeks toodetud taastuenergia tarbijate toodetav taastuenergia, reovee töötlemisel settest saadud energia);

energiatõhususe mõõde – seoses liidu 2030. aasta vähemalt 32,5 % energiatõhususeesmärgiga kindlaks määratud soovituslik riiklik energiatõhususpanus, millele on osutatud direktiivi 2012/27/EL artikli 1 lõikes 1 ja artikli 3 lõikes 5; ajavahemikul 2021–2030 saavutatav kumulatiivne lõpptarbimise energiasääst kooskõlas direktiivi 2012/27/EL artikli 7 lõike 1 punktiga b energiasäästukohustuste kohta; riigi elu- ja mitteeluhoonete pikaajalise renoveerimisstrateegia soovituslikud vahe-eesmärgid; ajavahemikul 2021–2030 renoveeritav üldpõrandapind või võrdväärne iga-aastane energiasääst vastavalt direktiivi 2012/27/EL artiklile 5, mis käsitleb avaliku sektori asutuste hoonete eeskujut; muud riiklikud eesmärgid, sh pikaajalised eesmärgid või strateegiad ja sektoripõhised eesmärgid, ning riiklikud eesmärgid sellistes valdkondades nagu energiatõhusus transpordisektoris ning seoses kütmise ja jahutamisega;

energiajulgeoleku mõõde – riiklikud eesmärgid seoses energiaallikate mitmekesistamise ja kolmandatest riikidest pärit energiatarvete suurendamisega, mille eesmärk võib olla vähendada sõltumist imporditavast energiast; kolmandatest riikidest imporditavast energiast sõltumise vähendamise riiklikud eesmärgid, et suurendada piirkondade ja riikide energiasüsteemide vastupanuvõimet; riiklikud eesmärgid, mis on seotud riigi energiasüsteemi paindlikkuse suurendamisega, eelkõige omamaiste energiaallikate kasutuselevõtu, tarbimiskaja ja energia salvestamise abil; riiklikud eesmärgid, et tulla toime olukorraga, kus energiaallikast pärit tarned on napid või katkenud, et tõsta piirkondade ja riigi energiasüsteemide vastupanuvõimet;

energia siseturu mõõde – elektrivõrkude omavahelise ühendatuse määr, mille liikmesriik on 2030. aastaks eesmärgiks seadnud, võttes arvesse elektrivõrkude omavahelise ühendatuse 2030. aasta eesmärki, mis on vähemalt 15 %; elektrienergia ja gaasi ülekande taristu põhiprojektid ja asjakohasel juhul moderniseerimisprojektid, mis on vajalikud energialiidu viie mõõtmega seotud eesmärkide saavutamiseks; muud kavandatud peamised taristuprojektid kui ühishuviprojektid: energia siseturu muude aspektide, nt süsteemi paindlikkuse suurendamise (eelkõige seoses konkurentsipõhiste elektrihindade edendamisega vastavalt valdkondlikule õigusele), turgude lõimimise ja liitmisega (mille eesmärk on suurendada olemasolevate ühenduste kaubeldavat võimsust), arukate võrkude, koondamise, tarbimiskaja, salvestamise, hajatootmise, jaotamise, ümberjaotamise ja piiramise mehhanismide ning reaalaajas edastatavate hinnasignaalidega seotud riiklikud eesmärgid; riiklikud eesmärgid, mis on seotud taastuenergia mittediskrimineeriva osaluse, tarbimiskaja ja salvestamisega, sh koondamise abil, kõigil energiaturgudel; riiklikud eesmärgid seoses tagamisega, et tarbijad osalevad energiasüsteemis ning saavad kasu omatootmisest ja uutest tehnoloogialahendustest, sh arukatest arvestitest; riiklikud eesmärgid, millega tagada elektrisüsteemi piisavus ja energiasüsteemi paindlikkus taastuenergia tootmiseks; riiklikud eesmärgid, millega tagatakse energiatarbijate kaitse ja energia jaemüügisektori konkurentsivõime suurendamine; energiaostuvõimetusega seotud riiklikud eesmärgid;

teadusuuringute, innovatsiooni ja konkurentsivõime mõõde – energialiiduga seotud avaliku sektori teadusuuringuid ja innovatsiooni ning asjakohasel juhul ka erasektori teadusuuringuid ja innovatsiooni käsitlevad riiklikud rahastamis- ja muud eesmärgid; puhta energia tehnoloogia edendamise seotud riiklikud 2050. aasta eesmärgid ning vajaduse korral riiklikud eesmärgid, sh pikaajalised (2050), mis on seotud vähese CO₂ heitega tehnoloogia kasutuselevõetuga, sh suure energiakasutusega ja rohkesti CO₂ heidet tekitavate tööstussektorite CO₂ heite vähendamise ning vajaduse korral seonduva CO₂ transpordi ja säilitamise taristu tehnoloogia; riiklikud konkurentsivõimeesmärgid.

⁽²⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste kategooriate hulgast: kahte või enam riiki hõlmav, riiklik, piirkondlik, kohalik.

⁽³⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste sektorite hulgast (valdkondadevaheliste poliitikasuundade ja meetmete puhul võib valida rohkem kui ühe sektori): energiavarustus (sh kütuste ammutamine/kaevandamine, edastamine, jaotamine ja säilitamine ning energia muundamine kütteks ja jahutuseks ning elektri tootmiseks); energiatarbimine (sh kütuste ja elektri tarbimine lõpptarbijate, näiteks kodumajapidamiste ja ametiasutuste, teenindus-, tööstus- ja põllumajandussektori poolt); transport; tööstusprotsessid (sh tööstusharud, kus muundatakse materjale keemiliselt või füüsiliselt, kus tekitatakse sellega kasvuhoonegaaside heidet või kasutatakse toodetes kasvuhoonegaase ja fossiilkütustest pärinevat süsinikdioksiidi mitteenergeetilisel eesmärgil); põllumajandus; LULUCF; jäätmeäädflus/jäätmed; muud sektorid.

⁽⁴⁾ Eesmärk on „esialgne avaldus tulemuste kohta (sealhulgas soovitud tagajärjed ja mõju), mida sekkumisega soovitakse saavutada“. Liikmesriigid valivad järgmiste eesmärkide hulgast (võib valida rohkem kui ühe eesmärgi, võib lisada täiendavaid eesmarke ning täpsustada neid „muu“ all):

energiavarustus – taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamine elektrisektoris; taastuenergia osakaalu suurendamine kütte- ja jahutussektoris; üleminek vähem CO₂ heidet tekitavatele kütustele; vähese CO₂ heitega energia tõhusam tootmine taastumatutest allikatest (tuumaenergia); kadude vähendamine; tõhususe suurendamine energeetikasektoris ja energia muundamise sektoris; CO₂ kogumine ja säilitamine või CO₂ kogumine ja kasutamine; energiatootmise hajusheite piiramine; primaarenergia tootmisel kasutatavate allikate arvu suurendamine; kolmandatest riikidest pärinevast impordist

sõltumise vähendamine; energiavarustustaristu vastupanuvõime suurendamine, sealhulgas energiavarustuse tagamine suuremate võrguhäirete korral; elektrivõrgus suuremal määral taastuenergia vastuvõtmise võime parandamine; elektrivõrkude omavaheliste ühenduste suurendamine; hindade suurem lähendamine elektrienergiaturgudel; tarbijate energiaturgudel osalemise suurendamine; elektrisüsteemi paindlikkuse ja piisavuse suurendamine; energiavarustusega seotud teadusuuringud ja innovatsioon; muu energiavarustus;

energiatarbimine – hoonete energiatarbimise suurendamine; seadmete energiatarbimise suurendamine; energiatarbimise suurendamine teenuste-/teenindussektoris; energiatarbimise suurendamine tööstusliku lõppkasutuse sektorites; nõudluse juhtimine/vähendamine; tehnoloogia-, protsesside- ja materjalidealased teadusuuringud ja innovatsioon, mis aitavad vähendada energiatarbimist; muu energiatarbimine;

transport – sõidukite energiatarbimise suurendamine; ühistranspordile või mootorita transpordivahenditele ülemineku edendamine; vähese CO₂ heitega kütused; elektriline maanteetransport; nõudluse juhtimine/vähendamine; käitumise parandamine; transporditaristu tõhustamine; rahvusvahelisest õhu- või meretranspordist pärit heite vähendamine; teadusuuringud ja innovatsioon transpordisektorist pärit heite vähendamiseks; innovatsioon transpordi digipöörde valdkonnas; muu transport;

tööstusprotsessid – heite vähendamise tehnoloogia kasutamine; tööstusprotsesside hajusheite tõhusam piiramine; fluoritud gaaside tootmisega seotud heite, kontrollimatu heite ja kõrvaldamisega seotud heite tõhusam piiramine; fluoritud gaaside asendamine väiksema globaalse soojendamise potentsiaaliga gaasidega; teadusuuringud ja innovatsioon ELi tööstuse energiamahukuse vähendamise valdkonnas; muud tööstusprotsessid;

jäätmekäitlus/jäätmed – nõudluse juhtimine/vähendamine; tõhusam ringlussevõtt; tõhusam CH₄ kogumine ja kasutamine; tõhusam jäätmekäitlustehnoloogia; prügilate tõhusam haldamine; jäätmete põletamine koos energia kasutamisega; reoveejuhtimissüsteemide tõhustamine; prügilasse ladestamise vähendamine; muud jäätmed;

põllumajandus – väetiste/sõnniku kasutamise vähendamine põllumaal; muud põllumaa parema majandamise meetmed; tõhusam loomakasvatus; tõhusamad süsteemid loomse päritoluga jäätmete käitlemiseks; karja- või rohumaade parema majandamise meetmed; orgaaniliste muldade parem majandamine; muu põllumajandus;

LULUCF – metsastamine ja taasmetsastamine; süsiniku säilitamine olemasolevates metsades; olemasolevate metsade tootmisvõime suurendamine; puittoodete süsiniku talletaja suurendamine; metsade tõhusam majandamine; raadamise ärahoidmine; tugevam kaitse looduslike häiringute eest; suure kasvuhooonugaaside heitemahukusega lähteainete ja materjalide asendamine puittoodetega; sookuiendamise ärahoidmine või taassoostamine; degradeerunud maa taastamine; muu LULUCFi sektoriga seotud eesmärk;

muu – liikmesriigid esitavad eesmärgi lühikirjelduse.

⁽⁵⁾ Liikmesriigid esitavad vähemalt arvu(d), ühiku(d), lõppaasta ja baasaasta, kui eesmärk (eesmärgid) on kvantifitseeritud. Kvantifitseeritud eesmärgid on konkreetsed, mõõdetavad, saavutatavad, asjakohased ja tähtajalised.

	Hinnang sellele, mil määral poliitikasuund või meede aitab saavutada määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõikes 1 sätestatud liidu kliimanetraalsusees märki ja täita määruse (EL) 2018/1999 artiklis 15 osutatud pikaajalist strateegiat	Poliitikavahe ndi liik ⁽⁶⁾	Liidu poliitika, mille tulemusel poliitikasuund või meede rakendati			Rakendamise seis ⁽⁹⁾	Rakendamisperiood		Poliitika rakendamise eest vastutavad üksused ⁽¹⁰⁾		Näitajad edusammude seireks ja hindamiseks aja jooksul ⁽¹¹⁾		
			Liidu poliitika ⁽⁷⁾	Mu u	Asjaomane säte ⁽⁸⁾		Algus	Lõpp	Lii k	Nimet us	Kirjeld us	Aast a	Väärt us
K	K	K	K _{kk}			K	K	K _{kk}	K	K _{kk}			
<i>Poliitikasuund või meede 1</i>													
<i>Poliitikasuund või meede 2</i>													
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>													

Märkused (jätkuvad):

⁽⁶⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste poliitikavahendite hulgast: majandusmeetmed; fiskaalmeetmed; vabatahtlikud/läbiräägitud kokkulepped; regulatiivmeetmed; teave; haridus; teadusuuringud; kavandamine; muu.

⁽⁷⁾ Nimetage ainult see liidu poliitikasuund / need liidu poliitikasuunad, mida rakendatakse riikliku poliitikasuuna kaudu või mille eesmärgi saavutamine on riiklike poliitikasuundade vahetu eesmärk. Liikmesriik peab valima poliitika tabeli elektroonilises versioonis esitatud loetelust või valima „muu“ ja esitama liidu poliitika nimetuse.

⁽⁸⁾ Liikmesriigid esitavad teabe poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mis aitavad kaasa mõõtmetele „CO₂ heite vähendamine: taastuvenergia“ ja „energiatõhusus“. Liikmesriik valib asjakohase sätte tabeli vormi elektroonilises versioonis esitatud loetelust või valib „muu“ ja esitab sätte nimetuse.

⁽⁹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste kategooriate hulgast: kavandatud; vastu võetud; rakendatud; aegunud.

⁽¹⁰⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast ja sisestavad poliitikasuuna või meetme rakendamise eest vastutavate üksuste nimed (võib valida rohkem kui ühe üksuse): riigi valitsus; piirkondlikud üksused; kohalik omavalitsus; ettevõtjad/tööstusühendused; teadusasutused; muud loetlemata üksused.

⁽¹¹⁾ Liikmesriigid esitavad kõik sellised näitajad (koos ühikuga) ja nende väärtused, mida kasutatakse poliitikasuundade ja meetmete edukuse seireks ja (eel)hindamiseks. Liikmesriigid märgivad, millis(t)e aasta(te) väärtus(t)ega on tegemist. Esitada võib mitme näitaja ja aasta väärtused. Liikmesriikide kindlaksmääratud tulemusnäitajad peavad olema asjakohased, heakskiidetud, usaldusväärsed, lihtsad ja töökindlad.

Ajakohastus pärast eelmist esitamist ⁽¹²⁾	Ajakohastuse selgitused või täiendava / lisadokumendi link	Poliitikaeesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud ⁽¹³⁾	Poliitikanäitajate saavutamiseks tehtud edusammud ⁽¹⁴⁾				Viide hinnangutele ja nende aluseks olevatele tehnilistele aruannetele	Üldised märkused
			Näitaja	Väärtus	Aasta	Ühik		
K	K _{kk}	K	K _{kk}				K	K

Märkused (jätkuvad):

⁽¹²⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast (võib lisada täiendavaid variante ja täpsustada neid „muu“ all): uue meetme vastuvõtmine, kokkuleppe sõlmimine, õigusaktide avaldamine; meetme/programmi käivitamine/jõustamine; meetme tühistamine/lõpetamine/lõpuleviimine; kehtiva meetme muutmine, muudatused rakendamises või ülesehituses ja pikendamine; seireteave, ajakohased andmed edusammude kohta või mõjuhindamise tulemused; olemasolevate meetmete jätkamine / oluliste ajakohastuste puudumine; eelnõud, teadaanded, kohustused, kavandatavad meetmed, arutelud uue meetme kohta; muu.

⁽¹³⁾ Liikmesriigid esitavad poliitikaeesmärgi saavutamiseks tehtud edusammude kvalitatiivse kirjelduse.

⁽¹⁴⁾ Liikmesriigid esitavad sellised näitajad (koos ühikuga) ja nende väärtused, mida on kasutatud poliitikaasuundade ja meetmete edenemise seireks ja (järel)hindamiseks. Liikmesriigid märgivad, millis(t)e aasta(te) väärtus(t)ega on tegemist. Esitada võib mitme näitaja ja aasta väärtused. Liikmesriikide kindlaksmääratud tulemusnäitajad peavad olema asjakohased, heakskiidetud, usaldusväärsed, lihtsad ja töökindlad.

Mõõtmepõhine aruandlus			
Mõjutatud energiakandja(d) ⁽¹⁵⁾	Toetatav energialiidu teadusuuringute ja innovatsiooni prioriteet ⁽¹⁶⁾	Toetatav puhta energia / vähese CO ₂ heitega tehnoloogia ⁽¹⁷⁾	Toetatavad sektorid ⁽¹⁸⁾
K _{kk}	K	K	K _{kk}

Märkused (jätkuvad):

⁽¹⁵⁾ Liikmesriigid esitavad teabe poliitikaasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mis aitavad kaasa **energiajulgeoleku** mõõtmele. Liikmesriigid valivad järgmiste energiakandjate hulgast (võib valida rohkem kui ühe energiakandja; võib lisada täiendavaid energiakandjaid ja täpsustada neid „muude kütuste“ all): kogu süsteem; elekter; gaas; naftasaadused; tuumkütus; soojus; muud kütused.

⁽¹⁶⁾ Liikmesriigid esitavad teabe poliitikaasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mis aitavad kaasa **teadusuuringute, innovatsiooni ja konkurentsivõime** mõõtmele. Liikmesriigid valivad tabeli vormi elektroonilises versioonis esitatud loetelust ühe või mitu prioriteeti.

⁽¹⁷⁾ Liikmesriigid esitavad teabe poliitikaasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mis aitavad kaasa **teadusuuringute, innovatsiooni ja konkurentsivõime** mõõtmele. Puhta energia ja vähese CO₂ heitega tehnoloogia hõlmab kõiki SET-kavas käsitletavaid tehnoloogialahendusi. Liikmesriigid valivad tabeli vormi elektroonilises versioonis esitatud loetelust ühe või mitu tehnoloogiat.

⁽¹⁸⁾ Liikmesriigid esitavad teabe poliitikaasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mis aitavad kaasa **teadusuuringute, innovatsiooni ja konkurentsivõime** mõõtmele. Liikmesriigid peaksid lisama kirjelduse selle kohta, milliseid sektoreid selle poliitikaga toetatakse.

Tabel 2. Üksikute poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade mõju taastuenergia tootmisele käsitlevate eel- ja järelhindamiste tulemused⁽¹⁾

Poliitika- suuna või meetme number	Eelhindamine					Järelhindamine				
	Taastuenergia tootmine (ktoe/aasta)				Hinnangu aluseks oleva teabe selgitus	Hinnanguga seotud dokumendid/allika s, kui need on kättesaadavad (esitada veebilink aruandele, kust see arv on võetud)	Aasta, mida tootmine puudutab ⁽²⁾	Taastuenergia tootmine (ktoe/aasta) ⁽³⁾	Hinnangu aluseks oleva teabe selgitus	Hinnanguga seotud dokumendid/allikas, kui need on kättesaadavad (esitada veebilink aruandele, kust see arv on võetud)
	t	t + 5	t + 1 0	t + 15						
V										
<i>Poliitikasuun d või meede 1</i>										
<i>Poliitikasuun d või meede 2</i>										
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>										

Märge: V = vabatahtlik; t tähistab esimest aruandeaastale järgnevat aastat, mis lõpeb numbriga 0 või 5.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid esitavad teabe poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mis aitavad kaasa mõõtmele „CO₂ heite vähendamine: taastuenergia“. Liikmesriigid esitavad teabe poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mille puhul selline hinnang on kättesaadav.

⁽²⁾ Liikmesriigid võivad esitada järelhindamise tulemused rohkem kui ühe aasta kohta, võimaluse korral keskendudes aastatele, mis lõpevad numbriga 0 või 5.

⁽³⁾ Järelhindamine hõlmab kõiki hindamisi, mis põhinevad kogu rakendusperioodi või selle osade tulemustel.

Tabel 3. Üksikute poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade mõju energiatõhususele käsitlevate eel- ja järelhindamiste tulemused⁽¹⁾

Poliitika- suuna või meetme number	Eelhindamine				Hinnangu aluseks oleva teabe selgitus	Hinnanguga seotud dokumendid/allikas, kui need on kättesaadavad (esitada veebilink aruandele, kust see arv on võetud)	Järelhindamine			
	Energia vähendamine lõppenergia)		tarbimise (ktoe/aasta,				Aasta, mille kohta vähenemine kehtib ⁽²⁾	Energia tarbimise vähendamine (ktoe/aasta, lõppenergia) ⁽³⁾	Hinnangu aluseks oleva teabe selgitus	Hinnanguga seotud dokumendid/allikas, kui need on kättesaadavad (esitada veebilink aruandele, kust see arv on võetud)
	t	t + 5	t + 1 0	t + 15						
V										
<i>Poliitikasuun d või meede 1</i>										
<i>Poliitikasuun d või meede 2</i>										
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>										

Märge: V = vabatahtlik; t tähistab esimest aruandeaastale järgnevat aastat, mis lõpeb numbriga 0 või 5.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid esitavad teabe poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mis aitavad kaasa **energiatõhususe** mõõtmele. Liikmesriigid esitavad teabe poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mille puhul selline hinnang on kättesaadav.

⁽²⁾ Liikmesriigid võivad esitada järelhindamise tulemused rohkem kui ühe aasta kohta, võimaluse korral keskendudes aastatele, mis lõpevad numbriga 0 või 5.

⁽³⁾ Järelhindamine hõlmab kõiki hindamisi, mis põhinevad kogu rakendusperioodi või selle osade tulemustel.

Märkused.

V = vabatahtlik.

- ⁽¹⁾ Liikmesriigid esitavad teabe poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mis aitavad kaasa mõõtmele „**CO₂ heite vähendamine: taastuenergia**“. Liikmesriigid esitavad teabe poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mille puhul selline hinnang on kättesaadav.
- ⁽²⁾ Kasu märgitakse negatiivse väärtusena.
- ⁽³⁾ Kirjeldus sisaldab arvesse võetud kulude ja kasu liiki, kulude ja kasu hindamisel arvesse võetud sidusrühmi, kulude ja kasu võrdlusalust ning metoodikat.

Tabel 5. Energiatõhusust käsitlevate üksikute poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade puhul prognoositud ja nende tehtud kulutused ning prognoositud ja saadud kasu⁽¹⁾

Poliitikasuuna või meetme number	Prognoositud kulu ja kasu (eelhindamine)										Tehtud kulu ja saadud kasu (järelhindamine)											
	Aasta(d), mille kohta kulu on arvatud	Kogukulu eurodes lõppenergia tarbimise vähendamise naftaekvivalenttonni kohta	Absoluutne kogukulu eurodes aastas	Kogukasu ⁽²⁾ eurodes aastas	Kasu ⁽²⁾ eurodes lõppenergia tarbimise vähendamise naftaekvivalenttonni kohta	Netokulu eurodes lõppenergia tarbimise vähendamise naftaekvivalenttonni kohta	Absoluutne netokulu eurodes aastas	Aasta, mille hindu on kasutatud	Kuluhinnangute kirjeldus (mille alusel kulusid on hinnatud, mis liiki kulusid on hinnatud, meetodid) ⁽³⁾	Dokumendid/allikas (esitage veebilink aruandele, kust see arv on võetud)	Muu kasu kirjeldus	Aasta(d), mille kohta kulu on arvatud	Kogukulu eurodes lõppenergia tarbimise vähendamise naftaekvivalenttonni kohta	Absoluutne kogukulu eurodes aastas	Kasu ⁽²⁾ eurodes lõppenergia tarbimise vähendamise naftaekvivalenttonni kohta	Kogukasu ⁽²⁾ eurodes aastas	Netokulu eurodes lõppenergia tarbimise vähendamise naftaekvivalenttonni kohta	Absoluutne netokulu eurodes aastas	Aasta, mille hindu on kasutatud	Kuluhinnangute kirjeldus (mille alusel kulusid on hinnatud, mis liiki kulusid on hinnatud, meetodid) ⁽³⁾	Dokumendid/allikas (esitage veebilink aruandele, kust see arv on võetud)	Muu kasu kirjeldus
V																						
<i>Poliitikasuund või meede 1</i>																						
<i>Poliitikasuund või meede 2</i>																						
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>																						

Märkused.

V = vabatahtlik.

- ⁽¹⁾ Liikmesriigid esitavad teabe poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mis aitavad kaasa **energiatõhususe** mõõtmisele. Liikmesriigid esitavad teabe poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade kohta, mille puhul selline hinnang on kättesaadav.
- ⁽²⁾ Kasu märgitakse vormile negatiivse väärtusena.
- ⁽³⁾ Kirjeldus sisaldab arvesse võetud kulude ja kasu liiki, kulude ja kasu hindamisel arvesse võetud sidusrühmi, kulude ja kasu võrdlusalust ning metoodikat.

X LISA. Määruse (EL) 2018/1999 artikli 21 punkti b alapunkti 3 kohased uued poliitikasuunad ja meetmed

Tabel 1. Direktiivi 2012/27/EL artiklis 7a osutatud energiatõhususkohustuste süsteemid

Poliitikasuuna või meetme number	K	
Teabeallikad (sealhulgas viide asjakohasele seadusele või muu(de)le õigusakti(de)le)	K	
Eeldatav sääst aastatel 2021–2030 ja kohustusperioodi(de) kestus (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunktid d ja e)		
Eeldatav kumulatiivne energiasääst lõpptarbimises perioodil 2021–2030 (ktoe)	K	
Eeldatav uus iga-aastane koguenergiasääst lõpptarbimises (ktoe/aasta) ⁽¹⁾	K _{kk}	
2021	K _{kk}	
2022	K _{kk}	
2023	K _{kk}	
2024	K _{kk}	
2025	K _{kk}	
2026	K _{kk}	
2027	K _{kk}	
2028	K _{kk}	
2029	K _{kk}	
2030	K _{kk}	
Kohustusperioodi(de) kestus	K	
Ülesehituse peamised tunnused		
Kohustatud isikud ja nende vastutus (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunkt b)	K	
Sihtsektorid (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunkt c) ⁽²⁾	K	
Sektorid, kus energiatõhususkohustuste süsteemis on toetuskõlblikke üksikmeetmeid (kui need erinevad eespool loetletud sihtsektoritest)	K	

(direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunkt c)		
Energiatõhususkohustuste süsteemiga hõlmatud üksikmeetmed (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunkt f) ja nende vastavad kestused (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt i ja punkti 5 alapunkt h) ⁽³⁾	K	
Teave energiatõhususe direktiivi järgmiste sätete kohaldamise kohta:		
asjakohasel juhul erimeetmed ja/või vähekaitstud leibkondades, sealhulgas energiaostuvõimetutes kodumajapidamistes, ja asjakohasel juhul sotsiaaleluruumides saavutatava energiasäästu osakaal (direktiivi 2012/27/EL artikli 7 lõige 11)	K _{kk}	
energiateenuseosutaja või muu kolmanda isiku poolt saavutatud energiasääst (direktiivi 2012/27/EL artikli 7a lõike 6 punkt a) ⁽⁴⁾	K _{kk}	
ülekanemis- ja mahaarvamiseeskirjad (direktiivi 2012/27/EL artikli 7a lõike 6 punkt b)	K _{kk}	
energiasäästuga kauplemise võimalused (kui see on asjakohane)	K _{kk}	
koostöö riikliku energiatõhususfondiga vastavalt direktiivi 2012/27/EL artikli 20 lõikele 6 (nagu kirjeldatakse selle direktiivi artikli 7a lõikes 1) ⁽⁵⁾	K _{kk}	
Üldine teave arutamismetoodika kohta		
Kasutatud mõõtmismeetod(id) (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkt 1) ⁽⁶⁾	K	
Energiasäästu väljendamiseks kasutatud näitaja(d) (primaar- või lõppenergia sääst) (direktiivi 2012/27/EL artikli 7a lõige 4 ja V lisa punkti 3 alapunkt d)	K	
Kuidas võetakse energiasäästu arutamisel arvesse meetmete kestust (ja võimalikku energiasäästu muutumist ajas) (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt i ja punkti 5 alapunkt h) ⁽⁷⁾	K	
Muud teabeallikad või viited (nt uuringud, hindamisaruanded), kus on energiasäästu arutamise kohta rohkem selgitusi ja üksikasju	V	
Täiendavus ja olulisus (direktiivi 2012/27/EL V lisa punktiga 2 ja punkti 5 alapunktiga g seotud nõuded)		
Arvutusmeetodi kirjeldus, sh kuidas võetakse arvutusmetoodikas arvesse täiendavust (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt a) ⁽⁸⁾	K	
Kas energiatõhususkohustuste süsteem soodustab varajast väljavahetamist? Kui nii, siis kuidas võetakse seda arvesse energiasäästu arutamisel? (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt f)	K	

Eeldatava ja suhtelise säästu puhul kasutatud võrdlusalused (kui eeldatavat või suhtelist säästu kasutatakse) (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 1 alapunkt c)	K	
Kuidas saavutatakse oluline energiasääst? (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 3 alapunkt h)	K	
Võimalik kattuvus (poliitika- ja üksikmeetmete vahel) ja topeltarvestus		
Energiatõhususkohustuste süsteemiga hõlmatud üksikmeetmete võimalik kattuvus ⁽⁹⁾	K _{kk}	
Energiatõhususkohustuste süsteemi ja alternatiivmeetme(te) võimalik kattuvus vastavalt direktiivi 2012/27/EL artiklile 7	K _{kk}	
Kuidas käsitletakse (energiatõhususkohustuste süsteemi ja alternatiivmeetmete) võimalikku kattuvust, et hoida ära energiasäästu topeltarvestamine? (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 3 alapunkt g)	K	
Kliimaerinevused (asjakohasel juhul) (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt h ja punkti 5 alapunkt i)		
Kas piirkondade vahel on kliimaerinevusi? Kas need võivad energiatõhususkohustuste süsteemiga hõlmatud meetmetele mõju avaldada?	K _{kk}	
Kuidas kliimaerinevusi energiasäästu arvutamisel asjakohasel juhul arvesse võetakse?	K _{kk}	
Energiasäästu seire ja kontroll (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunkt j)		
Seire- ja kontrollisüsteemi ning kontrollimenetluse lühikirjeldus	K	
Energiatõhususkohustuste süsteemi seire ja kontrolli eest vastutavad asutused	K	
Seire ja kontrolli sõltumatus kohustatud isikutest (direktiivi 2012/27/EL artikli 7a lõige 5)	K	
Statistiliselt esindavate valimite kontroll (direktiivi 2012/27/EL artikli 7a lõige 5) ⁽¹⁰⁾	K	
Kohustatud isikute aruandluskohustused (iga kohustatud isiku või isikute allkategoria sääst ja kogu süsteemi kohane sääst)	K	
Energiatõhususkohustuste süsteemiga igal aastal saavutatud energiasäästu avaldamine (direktiivi 2012/27/EL artikli 7a lõige 7)	K	
Nõuetele mittevastavuse korral kohaldatavad karistused (ja seotud viited, sealhulgas seadus või muud õigusaktid, milles karistused ja nendega seotud tingimused on sätestatud)	K	
Sätted juhuks, kui energiatõhususkohustuste süsteemi rakendamisel tehtavad edusammud ei ole rahuldavad (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 3 alapunkt f)	K	

Teave kvaliteedistandardite kohta (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt g)		
Kuidas edendatakse või nõutakse energiatõhususkohustuste süsteemis kvaliteedistandardite järgimist (toodete, teenuste ja meetmete rakendamise puhul)?	K _{kk}	
Lisateave või -selgitused		
Esitage siin muu selgitav teave, mis võib olla kogemuste jagamiseks kasulik	V	

Märkused:

K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

- (1) Liikmesriigid täidavad selle välja, kui eeldatav uus iga-aastane koguenergiäsääst lõpptarbimises on stabiilne. Kui uus iga-aastane energiasääst lõpptarbimises eeldatavasti ajas muutub, täidavad liikmesriigid väljad aastate kaupa.
- (2) Liikmesriigid nimetavad sektorid (eluasemesektor; teenused; tööstus; transport; muu(d) sektor(id)), mida energiatõhususkohustuste süsteemi eesmärkide arvutamisel ja kohustatud isikute määramisel arvesse võetakse. Kui üksikmeetmetele vastavad muud sektorid, märgitakse need järgmisel väljal.
- (3) Liikmesriigid nimetavad siin asjakohased meetmed. Kui meetmete loetelu on liiga pikk, esitavad liikmesriigid siin peamised kõlblikuskriteeriumid ja esitavad loetelu eraldi dokumendina. Liikmesriigid täpsustavad käesoleva lisa tabelis 4 eri meetmeliikide või -kategoriate eeldatava kestuse.
- (4) Kui kohustatud isikutel on lubatud oma kohustuse täitmisel arvesse võtta energiateenuseosutajate või muude kolmandate isikute saavutatud sertifitseeritud energiasäästu, selgitavad liikmesriigid nende kolmandate isikute kõlblikuskriteeriume ja seda, kuidas tagatakse, et energiasäästu sertifitseerimisel järgitakse selget ja läbipaistvat heakskiitmisprotsessi.
- (5) Liikmesriigid täpsustavad, kas kohustatud isikud saavad või peavad täitma oma säästukohustuse täielikult või osaliselt, panustades riiklikku energiatõhususfondi.
- (6) Liikmesriigid täpsustavad kasutatud meetodid vastavalt V lisa punktis 1 määratletud liigitusele: a) eeldatav sääst / b) mõõdetud sääst / c) suhteline sääst / d) küsitluste alusel määratud sääst. Kui liikmesriigid kasutavad muud liiki meetodit, põhjendavad nad seda.
- (7) Liikmesriigid esitavad põhjendused, eriti siis, kui on kasutatud V lisa punkti 2 alapunktis i esitatud meetodist erinevat meetodit.
- (8) Liikmesriigid selgitavad, kuidas arvutusmetoodika vastab V lisa punkti 2 alapunktidele a–c, sealhulgas seda, kuidas võetakse arvesse ELi õigusnormide mõju, nagu nõutakse V lisa punkti 2 alapunktides b ja c.
- (9) Liikmesriigid selgitavad, kuidas võetakse säästuarvutustes arvesse sellist kattuvust, näiteks seinte soojustamise ja küttesüsteemide vahetamise koostoimet. Samuti selgitavad liikmesriigid, kuidas seire- ja kontrollisüsteem hoiab ära olukorra, et mitu kohustatud isikut teatavad ühest ja samast üksikmeetmest (vältides kahekordset arvestamist energiatõhususkohustuste süsteemis).
- (10) Liikmesriigid selgitavad, kuidas tagatakse meetmete statistiliselt esindavate valimite tõendamine, ning nimetavad esindavate valimite määramiseks ja valimiseks kasutatud kriteeriumid.

Tabel 2. Direktiivi 2012/27/EL artiklis 7b ja artikli 20 lõikes 6 osutatud alternatiivsed poliitikameetmed (v.a maksustamismeetmed)

Poliitikasuuna või meetme number	K	
Teabeallikad (sealhulgas viide asjakohasele seadusele või muu(de)le õigusakti(de)le)	K	
Kavandatud või hinnanguline eelarve, sealhulgas vastav(ad) rakendusperiood(id)	V	
Eeldatav sääst aastatel 2021–2030 ja kohustusperioodi(de) kestus (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunktid d ja e)		
Eeldatav kumulatiivne energiasääst lõpptarbimises perioodil 2021–2030 (ktoe)	K	
Eeldatav uus iga-aastane koguenergiasääst lõpptarbimises (ktoe/aasta) ⁽¹⁾	K _{kk}	
2021	K _{kk}	
2022	K _{kk}	
2023	K _{kk}	
2024	K _{kk}	
2025	K _{kk}	
2026	K _{kk}	
2027	K _{kk}	
2028	K _{kk}	
2029	K _{kk}	
2030	K _{kk}	
Asjakohasel juhul vaheperiood(id) ⁽²⁾	K _{kk}	
Ülesehituse peamised tunnused		
Avaliku sektori rakendusasutused, osalevad või volitatud isikud ja nende vastutus poliitikameetme rakendamisel (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 3 alapunkt b ja punkti 5 alapunkt b)	K	
Sihtsektorid (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunkt c) ⁽³⁾	K	

Alternatiivmeetme alla kuuluvad üksikmeetmed (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunkt f) ja vastav kestus (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt i ja punkti 5 alapunkt h) ⁽⁴⁾	K	
Energiaostuvõimetusele keskenduvad konkreetsed poliitikameetmed või üksikmeetmed (kui on asjakohane)	K _{kk}	
Üldine teave arutamismetoodika kohta		
Kasutatud mõõtmismeetod(id) (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkt 1) ⁽⁵⁾	K	
Energiasäästu väljendamiseks kasutatud näitaja(d) (primaar- või lõppenergia sääst) (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 3 alapunkt d)	K	
Kuidas võetakse energiasäästu arutamisel arvesse meetmete kestust (ja võimalikku energiasäästu muutumist ajas) (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt i ja punkti 5 alapunkt h) ⁽⁶⁾	K	
Muud teabeallikad või viited (nt uuringud, hindamisaruanded), kus on energiasäästu arutamise kohta rohkem selgitusi ja üksikasju	V	
Täiendavus ja olulisus (direktiivi 2012/27/EL V lisa punktiga 2 ja punkti 5 alapunktiga g seotud nõuded)		
Arvutusmeetodi kirjeldus, sh kuidas võetakse arvutusmetoodikas arvesse täiendavust (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt a) ⁽⁷⁾	K	
Kas poliitikameede soodustab varajast väljavahetamist? Kui nii, siis kuidas võetakse seda arvesse energiasäästu arutamisel? (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt f)	K	
Eeldatava ja suhtelise säästu puhul kasutatud võrdlusalused (kui eeldatavat või suhtelist säästu kasutatakse) (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 1 alapunkt c)	K	
Kuidas saavutatakse oluline energiasääst? (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 3 alapunkt h)	K	
Võimalik kattuvus (poliitika- ja üksikmeetmete vahel) ja topeltarvestus		
Poliitikameetme alla kuuluvate üksikmeetme võimalik kattuvus ⁽⁸⁾	K _{kk}	

Energiatõhususkohustuste süsteemi meetmete (kui neid on) ja alternatiivmeetme(te) võimalik kattuvus vastavalt artiklile 7	K _{kk}	
Kuidas käsitletakse (energiatõhususkohustuste süsteemi meetmete (kui neid on) ja alternatiivmeetmete) võimalikku kattuvust, et hoida ära energiasäästu topeltarvestamist? (V lisa punkti 3 alapunkt g)	K	
Kliimaerinevused (asjakohasel juhul) (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt h ja punkti 5 alapunkt i)		
Kas piirkondade vahel on kliimaerinevusi? Kas need võivad poliitikameetme alla kuuluvatele meetmetele mõju avaldada?	K _{kk}	
Kuidas kliimaerinevusi energiasäästu arvutamisel asjakohasel juhul arvesse võetakse?	K _{kk}	
Energiasäästu seire ja kontroll (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunkt j)		
Seire- ja kontrollisüsteemi ning kontrollimenetluse lühikirjeldus	K	
Poliitikameetme seire ja kontrolli eest vastutavad asutused	K	
Seire ja kontrolli sõltumatus osalevatest või volitatud isikutest (direktiivi 2012/27/EL artikli 7b lõige 2)	K	
Statistiliselt esindavate valimite kontroll (direktiivi 2012/27/EL artikli 7b lõige 2) ⁽⁹⁾	K	
Poliitikameetmega igal aastal saavutatud energiasäästu avaldamine (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 3 alapunkt e)	K	
Nõuetele mittevastavuse korral kohaldatavad karistused (ja seotud viited, sealhulgas seadus või muud õigusaktid, milles karistused ja nendega seotud tingimused on sätestatud)	K	
Sätted juhuks, kui poliitikameetme edusammud ei ole rahuldavad (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 3 alapunkt f)	K	
Teave kvaliteedistandardite kohta (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt g)		
Kuidas edendatakse või nõutakse poliitikameetme korral kvaliteedistandardite järgimist (toodete, teenuste ja meetmete rakendamise puhul)?	K _{kk}	
Lisateave või -selgitused		
Muu selgitav teave, mis võib olla kogemuste jagamiseks kasulik	V	

Märkused.

K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Liikmesriigid täidavad selle välja, kui eeldatav uus iga-aastane koguennergiasääst lõpptarbimises on stabiilne. Kui uus iga-aastane energiasääst lõpptarbimises eeldatavasti ajas muutub, täidavad liikmesriigid väljad aastate kaupa.

⁽²⁾ Liikmesriigid esitavad siin ajavahemikud või kuupäevad, mida on kasutatud vahe-eesmärkide määratlemiseks, et võimaldada hinnata alternatiivmeetme edenemist.

⁽³⁾ Liikmesriigid nimetavad sektorid (eluasemesektor; teenused; tööstus; transport; muu(d) arvesse võetud sektor(id)).

- (4) Liikmesriigid nimetavad üksikmeetmete kategooriad, mida võidakse alternatiivmeetmest rahaliselt või muul viisil toetada või mida edendatakse alternatiivmeetmega õigusaktide, teabe või mis tahes liiki poliitikavahendi kaudu. Kui meetmete loetelu on liiga pikk, esitavad liikmesriigid siin peamised kõlblikuskriteeriumid ja esitavad loetelu eraldi dokumendina. Liikmesriigid täpsustavad käesoleva lisa tabelis 4 eri meetmeliikide või -kategooriate eeldatava kestuse.
- (5) Liikmesriigid täpsustavad kasutatud meetodid vastavalt V lisa punktis 1 määratletud liigitusele: a) eeldatav sääst / b) mõõdetud sääst / c) suhteline sääst / d) küsitluste alusel määratud sääst. Kui liikmesriigid kasutavad muud liiki meetodit, põhjendavad nad seda.
- (6) Liikmesriigid esitavad põhjendused, eriti siis, kui on kasutatud V lisa punkti 2 alapunktis i esitatud meetodist erinevat meetodit.
- (7) Liikmesriigid selgitavad, kuidas arvutusmetoodika vastab V lisa punkti 2 alapunktidele a–c, sealhulgas seda, kuidas võetakse arvesse ELi õigusnormide mõju, nagu nõutakse V lisa punkti 2 alapunktides b ja c.
- (8) Liikmesriigid selgitavad, kuidas võetakse säästuarvutustes arvesse sellist kattuvust, näiteks seinte soojustamise ja küttesüsteemide vahetamise koostoimet.
- (9) Liikmesriigid selgitavad, kuidas tagatakse meetmete statistiliselt esindavate valimite tõendamine, ning nimetavad esindavate valimite määramiseks ja valimiseks kasutatud kriteeriumid.

Tabel 3. Teave maksustamismeetmete kohta

Poliitikasuuna või meetme number	K	
Maksustamismeetme kestus (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunkti k alapunkt iv)	K	
Avaliku sektori rakendusasutus (Direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunkti k alapunkt ii)	K	
Sihtsektorid ja maksumaksjate segment (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunkti k alapunkt i) ⁽¹⁾	K	
Teabeallikad (sealhulgas viide asjakohasele seadusele või muu(de)le õigusakti(de)le)	K	
Eeldatav sääst aastatel 2021–2030 ja kohustusperioodi(de) kestus (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 5 alapunktid d ja e)		
Eeldatav kumulatiivne energiasääst lõpptarbimises perioodil 2021–2030 (ktoe)	K	
Eeldatav uus iga-aastane koguenergiasääst lõpptarbimises (ktoe/aasta) ⁽²⁾	K _{kk}	
2021	K _{kk}	
2022	K _{kk}	
2023	K _{kk}	
2024	K _{kk}	
2025	K _{kk}	
2026	K _{kk}	
2027	K _{kk}	
2028	K _{kk}	
2029	K _{kk}	
2030	K _{kk}	
Lisaselgitused (kui on asjakohane)	V	
Üldine teave arvutamismetoodika kohta		
Kasutatud arvutusmeetod(id) ⁽³⁾	K	
Energiasäästu arvutamise viis (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 4 alapunkt a) ⁽⁴⁾	K	

Hinnaelastsused (lühiajalised) (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 4 alapunkt b) ⁽⁵⁾	K _{kk}	
Hinnaelastsused (pikaajalised) (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 4 alapunkt b) ⁽⁶⁾	K _{kk}	
Kuidas võetakse energiasäästu arutamisel arvesse meetmete kestust? (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 2 alapunkt e) ⁽⁷⁾	K	
Kuidas hoitakse ära topeltarvestamist teis(t)e poliitikameetme(te)ga? (direktiivi 2012/27/EL V lisa punkti 4 alapunkt c)	K	
Sõltumatus avaliku sektori rakendusasutusest ⁽⁸⁾	K	
Lisaselgitused ja teabeallikad	V	

K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Liikmesriigid nimetavad sektorid (eluasemesektor; teenused; tööstus; transport; muu(d) arvesse võetud sektor(id)).

⁽²⁾ Liikmesriigid täidavad selle välja, kui eeldatav uus iga-aastane koguenergiäsääst lõpptarbimises on stabiilne. Kui uus iga-aastane energiasääst lõpptarbimises eeldatavasti ajas muutub, täidavad liikmesriigid väljad aastate kaupa.

⁽³⁾ Liikmesriigid selgitavad, millist mudelit energiasäästu arutamiseks kasutati, kas lühi- ja/või pikaajalisi elastsusi võeti arvesse ja miks, milliseid muutujaid mudelis arvesse võeti ja kuidas need valiti.

⁽⁴⁾ Liikmesriigid selgitavad, millise meetodiga analüüsi energiatarbimisele maksustamismeetmega ja ilma selleta (vastupidine stsenaarium) avalduvat mõju, kuidas vastupidine stsenaarium määratleti ja kuidas on tagatud, et arvesse võetakse vähemalt ELi minimaalseid maksumääri.

⁽⁵⁾ Asjakohasel juhul selgitavad liikmesriigid, kuidas lühiajalised hinnaelastsused on määratletud, tagades, et need kajastavad energianõudluse tundlikkust hinnamuutustele. Liikmesriigid nimetavad hinnaelastsuste määratlemiseks kasutatavad andmeallikad.

⁽⁶⁾ Asjakohasel juhul selgitavad liikmesriigid, kuidas pikaajalised hinnaelastsused on määratletud, tagades, et need kajastavad energianõudluse tundlikkust hinnamuutustele. Liikmesriigid nimetavad hinnaelastsuste määratlemiseks kasutatavad andmeallikad.

⁽⁷⁾ Liikmesriigid selgitavad, kuidas arvutusmetoodikaga tagatakse, et arvesse saab võtta ainult pärast 31. detsembrit 2020 ja enne 31. detsembrit 2030 rakendatud üksikmeetmetest tulenevat energiasäästu.

⁽⁸⁾ Liikmesriigid selgitavad, kuidas tagatakse energiasäästu hindaja(te) sõltumatus maksumeetmest.

Tabel 4. Teave direktiivi 2012/27/EL artikli 7 kohaselt esitatud poliitika ja meetmete alla kuuluvate üksikmeetmete kestuse kohta

<i>Kõlblik meede</i>	<i>Lõppkasutuse sektor</i>	<i>Eeldatav kestus (aastates)</i>	<i>Prognosid energiasäästu võimaliku muutumise kohta ajas</i>	<i>Kasutatud allikas või meetod kestuse ja sellega seotud prognooside hindamiseks</i>
<i>K_{kk}</i>	<i>K_{kk}</i>	<i>K_{kk}</i>	<i>K_{kk}</i>	<i>K_{kk}</i>
<i>Meede 1</i>				
<i>Meede 2</i>				
<i>Meede 3</i>				

Märkused: K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

XI LISA

Teave direktiivi 2012/27/EL artikli 7 kohaselt saavutatud energiasäästu kohta⁽¹⁾

Tabel 1. Direktiivi 2012/27/EL artikli 7 kohaldamisega saavutatud energiasääst aastal X-2

Poliitika suuna või meetme number	Ühik	Arvesse võetud vähekaitsitud leibkonnad ⁽²⁾	direktiivi 2012/27/EL artiklis 7a osutatud riiklike energiatõhususkohustuste süsteemide või selle direktiivi artikli 7b kohaselt vastu võetud alternatiivmeetmete kaudu (v.a selle direktiivi artikli 7 lõike 4 punkt c)			millest vastavalt direktiivi 2012/27/EL artikli 7 lõikele 11 võetud, energiaostuvõimetuse leevendamiseks mõeldud poliitikasuundade ja meetmetega saavutatud lõplik energiasääst			Direktiivi 2012/27/EL artikli 7 lõike 4 punkti c kohaselt saavutatud lõplik energiasääst		
			Aastal X–2 saavutatud aastane koguenergiasääst lõpptarbimises ⁽³⁾	Sellest ainult aastal X–2 rakendatud <u>uute meetmete</u> abil aastal X–2 saavutatud energiasääst	2021. aastast kuni aastani X–2 saavutatud kumulatiivne koguenergiasääst lõpptarbimises	Aastal X–2 saavutatud aastane koguenergiasääst lõpptarbimises ⁽³⁾	Sellest ainult aastal X–2 rakendatud <u>uute meetmete</u> abil aastal X–2 saavutatud energiasääst	2021. aastast kuni aastani X–2 saavutatud kumulatiivne koguenergiasääst lõpptarbimises	Aastal X–2 saavutatud aastane koguenergiasääst lõpptarbimises ⁽³⁾	Sellest ainult aastal X–2 rakendatud <u>uute meetmete</u> abil aastal X–2 saavutatud energiasääst	2021. aastast kuni aastani X–2 saavutatud kumulatiivne koguenergiasääst lõpptarbimises
K		K	K	K	K	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
<i>Poliitika suund või meede 1</i>	ktoe										
<i>Poliitika suund või meede 2</i>	ktoe										
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>	ktoe										

Märge: kalendriaasta X–2 aruandlus, kus X = aruandeaasta; K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid esitavad teavet riikliku energiatõhususkohustuse süsteemi ja alternatiivmeetmete kohta vastavalt direktiivi 2012/27/EL artiklitele 7a ja 7b.

⁽²⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast vastavalt sellele, kas kaasatakse vähekaitstud leibkonnad, sealhulgas energiaostuvõimetud kodumajapidamised, ning asjakohasel juhul sotsiaaleluruumide kodumajapidamised: „jah“, „ei“. Vähekaitstud leibkondade määratluse kohta on juhised esitatud direktiivi (EL) 2019/944 artiklis 28 ja määruse (EL) 2018/1999 artikli 3 lõike 3 punktis d.

⁽³⁾ Aastal X–2 saavutatud aastane koguenergiäsääst lõpptarbimises, s.o energiasääst, mis tuleneb alates 2021. aastast kuni aastani X–3 rakendatud uutest meetmetest, millega jätkatakse säästmist ka aastal X–2, võttes arvesse energiasäästu kestust.

Tabel 2. Direktiivi 2012/27/EL artikli 7 kohaldamisega saavutatud energiasääst aastal X-3⁽¹⁾

Poliitikasuuna või meetme number	Ühik	Arvesse võetud vähekaitsitud leibkonnad ⁽²⁾	Lõplik energiasääst, mis on saavutatud direktiivi 2012/27/EL artiklis 7a osutatud riiklike energiatõhususkohustuste süsteemide või selle direktiivi artikli 7b kohaselt vastu võetud alternatiivmeetmete kaudu (v.a selle direktiivi artikli 7 lõike 4 punkt c)			millest vastavalt direktiivi 2012/27/EL artikli 7 lõikele 11 võetud, energiaostuvõimetuse leevendamiseks mõeldud poliitikasuundade ja meetmetega saavutatud lõplik energiasääst			Direktiivi 2012/27/EL artikli 7 lõike 4 punkti c kohaselt saavutatud lõplik energiasääst		
			Aastal X-3 saavutatud aastane koguenergiasääst lõpptarbimises ⁽³⁾	Sellest ainult aastal X-3 rakendatud uute meetmete abil aastal X-3 saavutatud energiasääst	2021. aastast kuni aastani X-3 saavutatud kumulatiivne koguenergiasääst lõpptarbimises	Aastal X-3 saavutatud aastane koguenergiasääst lõpptarbimises ⁽²⁾	Sellest ainult aastal X-3 rakendatud uute meetmete abil aastal X-3 saavutatud energiasääst	2021. aastast kuni aastani X-3 saavutatud kumulatiivne koguenergiasääst lõpptarbimises	Aastal X-3 saavutatud aastane koguenergiasääst lõpptarbimises ⁽²⁾	Sellest ainult aastal X-3 rakendatud uute meetmete abil aastal X-3 saavutatud energiasääst	2021. aastast kuni aastani X-3 saavutatud kumulatiivne koguenergiasääst lõpptarbimises
K		K	K	K	K	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
<i>Poliitikasuund või meede 1</i>	ktoe										
<i>Poliitikasuund või meede 2</i>	ktoe										
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>	ktoe										

Märge: kalendriaasta X-3 aruandlus, kus X = aruandeaasta; K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Aastat X-3 ei kohaldata 2023. aasta esimeste eduaruannete puhul.

⁽²⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast vastavalt sellele, kas kaasatakse vähekaitsitud leibkonnad, sealhulgas energiaostuvõimetud kodumajapidamised, ning asjakohasel juhul sotsiaaleluruumide kodumajapidamised: „jah“, „ei“. Vähekaitsitud leibkondade määratluse kohta on juhised esitatud direktiivi (EL) 2019/944 artiklis 28 ja määruse (EL) 2018/1999 artikli 3 lõike 3 punktis d.

⁽³⁾ Aastal X–3 saavutatud aastane koguenergiäsääst lõpptarbimises, s.o energiasääst, mis tuleneb alates 2021. aastast kuni aastani X–4 rakendatud uutest meetmetest, millega jätkatakse säästmist ka aastal X–3, võttes arvesse energiasäästu kestust.

XII LISA

Direktiivi 2012/27/EL artikli 5 kohane aruandlus

Tabel 1. Liikmesriigi keskvõimsuse omanduses ja kasutuses olevate köetavate ja/või jahutatavate hoonete renoveeritud üldpõrandapind, millele on osutatud direktiivi 2012/27/EL artikli 5 lõikes 1⁽¹⁾

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	Aasta X-3		Aasta X-2		Lisateave
			Primaarenergia tarbimine (PEC)	ja/või lõppenergia tarbimine (FEC)	PEC	ja/või FEC	
Poliitikasuuna või meetme number	K _{kk}	Ei kohaldata					
Renoveeritud hoonete üldpõrandapind	K _{kk}	m ²					
Aastatel X-3 ja X-2 hoonete renoveerimisega saavutatud energiasääst ⁽²⁾	V	ktoe					
Hoonete renoveerimisega saavutatud uue energiasäästu summa 2021. aastast aastani X-3 (X-2) (vastab 3 % renoveerimismäärale)	K _{kk}	ktoe					

Märge: X = aruandeaasta; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse; V = vabatahtlik.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid esitavad teavet direktiivi 2012/27/EL artikli 5 lõikes 1 osutatud poliitikasuundade ja meetmete kohta.

⁽²⁾ Energiasääst võib olla hinnanguline: esitada võib eeldatava, mõõdetud, suhtelise või küsitluste alusel määratud säästu.

Tabel 2. Energiasääst keskvalitsuse omanduses ja kasutuses olevates asjakohastes hoonetes, millele on osutatud direktiivi 2012/27/EL artikli 5 lõikes 6⁽¹⁾⁽²⁾

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	Aasta X-3		Aasta X-2		Lisateave
			PEC	ja/või FEC	PEC	ja/või FEC	
Poliitikasuuna või meetme number	K _{kk}	Ei kohaldata					
Aastatel X-3 ja X-2 keskvalitsuse omanduses ja kasutuses olevates asjakohastes hoonetes saavutatud energiasääst ⁽³⁾	K _{kk}	ktoe					
Keskvalitsuse omanduses ja kasutuses olevates asjakohastes hoonetes saavutatud energiasäästu summa 2021. aastast aastani X-3 (X-2) (vastab 3 % renoveerimismäärale)	K _{kk}	ktoe					

Märge: X = aruandeaasta; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid esitavad teavet direktiivi 2012/27/EL artikli 5 lõikes 6 osutatud poliitikasuundade ja meetmete kohta.

⁽²⁾ Ilma et see piiraks direktiivi 2010/31/EL artikli 7 kohaldamist, võivad liikmesriigid alternatiivse lähenemisena direktiivi 2012/27/EL artikli 5 lõigetele 1–5 võtta muid kulutõhusaid meetmeid, sealhulgas täielik renoveerimine ja meetmed hoonete kasutajate käitumise muutmiseks, et saavutada liikmesriikide keskvalitsuste omanduses ja kasutuses olevate asjakohaste hoonete puhul vähemalt samaväärne energiasääst.

⁽³⁾ Energiasääst võib olla hinnanguline: esitada võib eeldatava, mõõdetud, suhtelise või küsitluste alusel määratud säästu.

XIII LISA

Edusammud rahastamise saamisel

Tabel 1. Edusammud rahastamise saamisel

Poliitikasuuna või meetme number/nimbrid, mida aruandlus puudutab ⁽¹⁾	Asjakohane tehnoloogia / asjakohased lahendused	Algselt eeldatud investeeringud (eurodes)		Tegelikud investeeringud aastani X-2 (kaasa arvatud) (eurodes)							Veel rakendamata tegelikud investeeringud (eurodes)	
		Väärtus	Aasta, mille hindu on kasutatud	Riigi avaliku sektori poolne rahastamine	ELi-poolne rahastamine kokku	millest taaste- ja vastupidavus vahendid	millest Euroopa Regionaalarengu Fondi ja/või Ühtekuuluvusfondi vahendid	Erasektoripoolne rahastamine (kui on)	Aasta, mille hindu on kasutatud	Allika kirjeldus	Väärtus	Aasta, mille hindu on kasutatud
K	V	K		K	K	K	K	K _{ko}	K	K	K	
<i>Poliitikasuund või meede 1 või nende rühm</i>												
<i>Poliitikasuund või</i>												

<i>meede 2 või nende rühm</i>												
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusel e</i>												

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik; K_{ko} = kohustuslik, kui olemas; V = vabatahtlik.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid peavad loetlema kõik poliitikasuuna või meetme numbrid, mida aruandlus puudutab. Erinevate poliitikasuundade või meetmete või nende rühmade esitamiseks tuleks kasutada eraldi ridu.

XIV LISA

Mõju õhukvaliteedile ja õhusaasteainete heitele

Tabel 1. Mõju õhukvaliteedile ja õhusaasteainete heitele⁽¹⁾

Poliitikasuuna või meetme number/numbrid, mida aruandlus puudutab ⁽²⁾	Vaatlusaasta ⁽³⁾	Mõjutatud saasteaine(d) ⁽⁴⁾	Kvantifitseeritud eeldatav mõju heitele ⁽⁵⁾						Heitele eeldatavast avalduva mõju kvalitatiivne hinnang ⁽⁶⁾	Kasutatud analüüsimetoodi ka üksikasjad ⁽⁷⁾	Kvalitatiivne määramatu se kirjeldus (kui on asjakohane)	Metoodika dokumendid/allikas	Üldised märkused
			t	t+5	t+10	t+15	t+20	t+25					
K	K	K	K _{ko}						V/K	K _{ko}	V	K _{ko}	V
<i>Poliitikasuund või meede 1 või nende rühm</i>													
<i>Poliitikasuund või meede 2 või nende rühm</i>													
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>													

Märge: t tähistab esimest aruandeaastale järgnevat aastat, mis lõpeb numbriga 0 või 5; K = kohustuslik; K_{ko} = kohustuslik, kui olemas; V = vabatahtlik.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid esitavad võimalikus ulatuses arvanded poliitikasuundade ja meetmete või nende rühmade mõju kohta.

- ⁽²⁾ Liikmesriigid peavad loetlema kõik poliitikasuuna või meetme numbrid, mida aruandlus puudutab. Erinevate poliitikasuundade või meetmete või nende rühmade esitamiseks tuleks kasutada eraldi ridu.
- ⁽³⁾ Vaatlusaasta on heite prognoosimisel kasutatud baasaasta.
- ⁽⁴⁾ Liikmesriigid peavad valima järgmiste saasteainete hulgast (võib lisada täiendavaid saasteaineid ja täpsustada neid „muu“ all): SO₂, NO_x, metaanita LOÜ, NH₃, PM_{2,5}, muu.
- ⁽⁵⁾ Liikmesriigid esitavad heite eeldatava suurenemise positiivsete arvude või vahemikena ja heite eeldatava vähendamise negatiivsete arvude või vahemikena.
- ⁽⁶⁾ Kui arvulist mõju ei ole võimalik näidata, on kohustuslik (K) esitada kvalitatiivne hinnang. Kui mõju on kvantifitseeritud, on kvalitatiivne hinnang vabatahtlik (V).
- ⁽⁷⁾ Kirjeldus sisaldab teavet meetodika, näiteks kasutatud mudelite, mõju võrdlusaluse ja alusandmete kohta.

XV LISA

Energiatoetuste, eelkõige fossiilkütustega seotud toetuste järkjärgulise kõrvaldamisega seotud poliitikasuunad ja meetmed

Tabel 1. Energiatoetuste, eelkõige fossiilkütustega seotud toetuste järkjärgulise kõrvaldamisega seotud poliitikasuunad ja meetmed

Fossiilkütuse või muuga seotud toetus ⁽¹⁾	Poliitika suuna nimetus (inglise keeles)	Poliitikasuuna nimetus (kohalikus keeles)	Sektor ⁽²⁾	Eesmärk ⁽³⁾	Energiakandja ⁽⁴⁾	Kategooria ⁽⁵⁾	Rakendamisperiood		Toetuse maht		
							Algus ⁽⁶⁾	Lõpp ⁽⁷⁾	X-3 ⁽⁸⁾	X-2 ⁽⁸⁾	Vääring ⁽⁹⁾
K	K	K	K	K	K	K	K	K	K _{ko}	K	K
<i>Toetus 1</i>											
<i>Toetus 2</i>											
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>											

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik; K_{ko} = kohustuslik, kui olemas.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast (võib lisada täiendavaid variante ja täpsustada neid „muu“ all): **fossiilkütus**; **muu** (sh elektri-, tuuma- ja taastuvenergiatoetused ning energiatõhusustoetused). Kui tegemist on fossiilkütustest elektrienergia tootmiseks antavate toetustega, tuleks need esitada fossiilkütuste kategoorias.

⁽²⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast: **energiasektor** (võimaluse korral valige järgmiste allsektorite hulgast: ENER – fossiilkütuste kaevandamine; ENER – energiakultuurid; ENER – muundamine; ENER – muundamine – rafineerimine; ENER – muundamine – veeldatud maagaas; ENER – muundamine – koostootmine; ENER – muundamine – elektrienergia tootmine; ENER – muundamine – küte ja jahutus; ENER – muundamine – vedelad biokütused; ENER – muundamine – biogaasi tootmine; ENER – muundamine – vesiniku tootmine; ENER – taristu; ENER – taristu – ülekanne; ENER – taristu – jaotus; ENER – taristu – ülekanne ja jaotus; ENER – taristu – salvestamine; ENER – varade dekomisjoneerimine; ENER – jäätmeäitlus; ENER – jaemüük); **põllumajandus** (võimaluse korral valige järgmiste allsektorite hulgast: AGRI – põllumajanduskultuurid, loomakasvatus, jahindus; AGRI – metsandus ja raie; AGRI – kalapüük ja vesiviljelus); **ehitustööstus**; **kaevandamine**; **tööstus** (võimaluse korral valige järgmiste allsektorite hulgast: INDU – energiamahukas tööstusharu (ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kuuluvad tööstussektorid); INDU – mitteenergiamahukas tööstusharu); **transport** (TRANS – lennustransport; TRANS – raudteetransport; TRANS – maanteetransport; TRANS – veetransport; TRANS – ühistransport); **teenused (tertsiaarsektor)**; **kodumajapidamised** (võimaluse korral valige järgmiste allsektorite hulgast: kodumajapidamised; HH – väikese sissetulekuga); **avalik sektor**; **sektoritevaheline** (mitu sektorit); **majandussektorid**.

⁽³⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast (võib lisada täiendavaid variante ja täpsustada neid „muu“ all): energianõudlustoetus; energiatõhusustoetus; tööstuse ümberkorraldamise toetus; taristutoetus; tootmistoetus; muu.

⁽⁴⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast ühe või mitu: **fossiilkütused** (võimaluse korral valige järgmiste energiakandjate hulgast: FF – kõik fossiilkütused; FF – mitu fossiilkütust; FF – kivi-/pruunüsü; FF – maagaas; FF – kaevandusgaas; FF – kildagaas; FF – toornafta ja maagaasi kontsentraat; FF – nafta ja gaas; FF – naftasaadused; FF – PP – gaasiõli; FF – PP – segatud gaasiõli; FF – PP – bensiin; FF – PP – pliibensiin; FF – PP – pliivaba bensiin; FF – PP – segatud bensiin; FF – PP – veeldatud naftagaas; FF – PP – petrol; FF – PP – fossiilkütustepõhised laevakütused; FF – PP – raske kütteõli; FF – turvas); **kõik energialiigid; soojus; elekter; tuumaenergia; bioenergia** (võimaluse korral valige järgmiste energiakandjate hulgast: RES – biogaas; RES – biomass ja biogaas; RES – biomass (tahke); RES – biomass (tahked olmejäätmed); RES – vedelad biokütused; RES – vedelad biokütused – biodiisel; RES – vedelad biokütused – bioetanool); **taastuvad energiaallikad** (võimaluse korral valige järgmiste energiakandjate hulgast: RES – kõik; RES – mitu; RES – geotermaalenergia; RES – soojus; RES – hüdroenergia; RES – mereenergia; RES – päikeseenergia; RES – tuuleenergia; RES – avamere tuuleenergia; RES – maismaa tuuleenergia); **vesinik** (võimaluse korral valige järgmiste energiakandjate hulgast: FF – kõik fossiilkütused; RES – biogaas).

⁽⁵⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast (võib lisada täiendavaid variante ja täpsustada neid „muu“ all): **otsesed ülekanded** (võimaluse korral valige järgmiste allkategoriate hulgast: sooduslaenu; toetused; muu); **maksukulutused** (maksuvähendus; maksuvabastus; maksutagastus; maksukrediit; maksukompensatsioon; muu); **kaupadele/teenustele omahinnast madalama hinna kehtestamine** (võimaluse korral valige järgmiste allkategoriate hulgast: valitsusele kuuluvatele ressurssidele või maale omahinnast madalama hinna kehtestamine; valitsusele kuuluvale taristule omahinnast madalama hinna kehtestamine; valitsuse pakutavatele muudele kaupadele või teenustele omahinnast madalama hinna kehtestamine); **sissetuleku- või hinnatoetus** (võimaluse korral valige järgmiste allkategoriate hulgast: võimsustasu (elektrienergia reservvõimsuse mehhanismid); biokütuste segamise kohustus; taastuvate energiaallikate kvoodid kaubeldavate sertifikaatidega; diferentseeritud võrguühendustasud; energiatõhususkohustused; katkestatava koormuse kavad; hinnavaheleping; lisatasud; soodustariifid; tarbijahinnatagatised (kulutoetus); tarbijahinnatagatised (hinnareguleerimine); tootjahinnatagatised (hinnareguleerimine); muu).

⁽⁶⁾ Toetust võimaldava poliitika esmakordse elluviimise aasta.

⁽⁷⁾ Aasta, millal toetust võimaldav poliitika lõpeb (ei kehti enam või seda ei viida enam ellu), misjärel ei saa toetusi enam maksta.

⁽⁸⁾ Makstud toetuste maht nominaalvääringus.

⁽⁹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast (võib valida ühe variandi): EUR; BGN; HRK; CZK; DKK; HUF; PLN; RON; SEK.

XVI LISA

Täiendavad aruandluskohustused taastuenergia valdkonnas

Tabel 1. Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri, gaasi ning kütte ja jahutuse päritolu tagatiste süsteemi toimimine

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	Aasta	
			X-3	X-2
Elektrienergia				
Päritolutagatised – välja antud ⁽¹⁾	K _{kk}	Arv		
Päritolutagatised – tühistatud ⁽²⁾	K _{kk}	Arv		
Päritolutagatised – tagatistest tulenev aastane riiklik taastuenergia tarbimine ⁽³⁾	K _{kk}	GWh		
Gaas				
Päritolutagatised – välja antud	K _{kk}	Arv		
Päritolutagatised – tühistatud	K _{kk}	Arv		
Päritolutagatised – tagatistest tulenev aastane riiklik taastuenergia tarbimine ⁽⁴⁾	K _{kk}	GWh		
Kütte ja jahutus				
Päritolutagatised – välja antud	K _{kk}	Arv		
Päritolutagatised – tühistatud	K _{kk}	Arv		

Päritolutagatiseid – tagatistest tulenev aastane riiklik taastuvenergia tarbimine ⁽⁴⁾	K _{kk}	GWh		
Usaldusväärse tagamiseks võetud meetmed	K _{kk}	Ei kohaldata		
Süsteemi pettuste eest kaitsmiseks võetud meetmed	K _{kk}	Ei kohaldata		

Märge: X = aruandeaasta; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Aruandeperioodil liikmesriigis taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kohta välja antud päritolutagatiste arv, lähtudes energia tootmise ajast.

⁽²⁾ Aruandeperioodil liikmesriigis tarbitud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kohta tühistatud päritolutagatiste arv.

⁽³⁾ Tõendatult taastuvatest energiaallikatest toodetud tarbitud energia kogus, mis saadakse järgmiselt: aruandeperioodil taastuvatest energiaallikatest toodetud ja tarbitud energia kohta tühistatud päritolutagatiseid + taastuvenergia osa energia segajäägis, mis korrutatakse kogu aruandeperioodil tarbitud energiaga, mille päritolutagatiseid ei ole tühistatud.

⁽⁴⁾ Tõendatult taastuvatest energiaallikatest toodetud tarbitud energia kogus, mis saadakse järgmiselt: aruandeperioodil taastuvatest energiaallikatest toodetud ja tarbitud energia kohta tühistatud päritolutagatiseid + taastuvatest energiaallikatest toodetud tarbitud energia muude usaldusväärsete jälgimismehhanismide põhjal, millega välditakse kahekordset arvestamist (mis võib hõlmata „taastuvenergia osa energia segajäägis, mis korrutatakse kogu aruandeperioodil tarbitud energiaga, mille päritolutagatiseid ei ole tühistatud ja mille puhul ei kasutata muid usaldusväärseid jälgimismehhanisme“).

Tabel 2. Kaubahinna ja maakasutuse muudatused, mis on seotud biomassi ja muude taastuvatest energiaallikatest toodetud energialiikide kasutusega

<p>Esitage liikmesriigis toimunud kaubahinna- ja maakasutusmuudatused, mis on seotud biomassi ja muude taastuvatest energiaallikatest toodetud energialiikide suurema kasutusega selles riigis⁽¹⁾⁽²⁾</p>	<p>K_{kk}</p>	
---	-----------------------	--

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

⁽¹⁾ Kaubahinnamuudatused tuleb esitada riigi (või vajaduse korral sellest madalamal) tasandil. Nende hulka kuuluvad toidu- ja söödakultuuridega seotud hindade kõikumised (toidu-/söödatoote suurenenud hind sama lähteaine suurenenud energiakasutuse tõttu). Nende hulka kuuluvad ka hinnakõikumised, mis on seotud suurema nõudlusega energia tootmiseks kasutatava metsabiomassi järele, st jäätmetest ja jääkidest valmistatud materjalide hinna muutumine suurema energiakasutuse ja lähteaine üle tekkinud konkurentsi tõttu.

⁽²⁾ Maakasutuse muutuse korral võtke arvesse ainult energia tootmiseks kasutatava biomassi tootmiseks kasutatud maa, mitte kogu põllumajandusmaa tegelikku muutust.

Tabel 3. Hinnanguline ülemäärane taastuvatest energiaallikatest toodetava energia kogus võrreldes riikliku trajektooriga 2030. aasta eesmärgi saavutamisel

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kodumaistest taastuvatest energiaallikatest toodetud üleliigse energia hinnanguline kogus (A)	K _{kk}	ktoe									
Liikmesriikide ühisprojektidest või liikmesriikide ja kolmandate riikide ühisprojektidest tulenev hinnanguline toodang, mida võetakse arvesse 2030. aasta eesmärgi saavutamisse tehtavas riiklikus panuses (B)	K _{kk}	ktoe									
Ühistest toetuskavadest tulenev hinnanguline toodang, mida võetakse arvesse 2030. aasta eesmärgi saavutamisse tehtavas riiklikus panuses (C)	K _{kk}	ktoe									
Hinnanguline üleliigne toodang kokku (välja arvatud tulevased statistilised ülekanded) (=A+B+C)	K _{kk}	ktoe									
Kodumaistest taastuvatest energiaallikatest toodetava energia hinnanguline puudujääk (D)	K _{kk}	ktoe									

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Tabel 4. Direktiivi (EL) 2018/2001 IX lisas loetletud lähteainetest valmistatavate biokütuste tehnoloogiline arendamine ja kasutuselevõtt

Esitage andmed direktiivi (EL) 2018/2001 IX lisas loetletud lähteainetest valmistatavate biokütuste tehnoloogilise arendamise ja kasutuselevõtu kohta teie riigis ⁽¹⁾	K	
--	---	--

Märkused.

K = kohustuslik.

(1) Kasutuselevõtu esitamiseks võib nimetada eri tehnoloogialahendustel põhinevate eri liiki täiustatud biokütuste ülesseatud võimsuse ja tegeliku toodangu all. Samuti võib nimetada käitiste arvu ja lähteaine liigi. Arendamise kajastamiseks võib loetleda erinevad tehnoloogiavõimalused ning kirjeldada lühidalt ja kvalitatiivselt nende seisu (arendusetapp, kui lähedal ollakse turul kasutuselevõtule, hiljutised suundumused, investeeringud).

Tabel 5. Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tootmise või kasutamise hinnanguline mõju elurikkusele, veeressurssidele, vee kättesaadavusele ja kvaliteedile, pinnasele ja õhukvaliteedile

Aruande osa	Biokütuste, vedelate biokütuste, biomassi tootmine				Biokütuste, vedelate biokütuste, biomassi kasutamine			
	Biokütuste, vedelate biokütuste, biomassi tootmise hinnanguline mõju ⁽¹⁾	Ühik	Ajavahemik	Mõju hindamise meetodite kirjeldus ⁽¹⁾	Biokütuste, vedelate biokütuste, biomassi kasutamise hinnanguline mõju ⁽¹⁾	Ühik	Ajavahemik	Mõju hindamise meetodite kirjeldus ⁽¹⁾
	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}	K _{ko}
Elurikkus								
Veevaru (põhjavesi, pinnavesi) ja vee kättesaadavus								
Mullad								
Õhu kvaliteet								

Märkused.

K_{ko} = kohustuslik, kui olemas.

⁽¹⁾ Hinnangulist mõju ja kasutatud meetodeid võib kirjeldada kvantitatiivselt ja kvalitatiivselt. Kvantitatiivse mõju kirjeldamise korral täpsustage ühik ja asjakohane ajavahemik.

Tabel 6. Biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid hõlmava järelevalveahelaga seoses ilmnenud pettused

Esitage biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid hõlmava järelevalveahelaga seoses ilmnenud pettused	K _{kk}	
--	-----------------	--

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Tabel 7. Biolagunevate jäätmete osakaal energia tootmiseks kasutatavates energia taaskasutamise jaamades

		Aasta	
		X-3	X-2
Kas energia taaskasutamise jaamu käitatakse? ⁽¹⁾	K _{kk}		
Kui jah:			
kasutatud biolagunevate jäätmete osakaal (%)	K _{kk}		
osakaalu hindamise meetodika	K _{kk}		
hinnanguliste näitajate parandamiseks ja tõendamiseks võetud meetmed	K _{kk}		

Märge: X = aruandeaasta; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast: „jah“, „ei“.

Tabel 8. Taastuvatest energiaallikatest toodetud elekter ja soojus hoonetes, sealhulgas asjakohasel juhul liigitatud andmed toodetud, tarbitud ja võrku edastatud energia kohta⁽¹⁾

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	Aasta	
			X-3	X-2
Taastuvatest allikatest toodetud soojusenergia lõppenergia kogutarbimine hoonetes	K_{ko}	ktoe		
Päikese soojusenergia süsteemid	K_{ko}	ktoe		
Biomass ⁽²⁾	K_{ko}	ktoe		
Soojuspumbad	K_{ko}	ktoe		
Geotermaalsüsteemid	K_{ko}	ktoe		
Muud detsentraliseeritud taastuvad energiaallikad	K_{ko}	ktoe		
Kogu taastuvatest energiaallikatest toodetud ja hoonetes tarbitud soojus	K_{ko}	ktoe		
Päikese soojusenergia süsteemid	K_{ko}	ktoe		
Biomass ⁽²⁾	K_{ko}	ktoe		
Soojuspumbad	K_{ko}	ktoe		
Geotermaalsüsteemid	K_{ko}	ktoe		
Muud detsentraliseeritud taastuvad energiaallikad	K_{ko}	ktoe		
Kogu taastuvatest energiaallikatest toodetud ja võrku edastatud soojus (kaugküte)	K_{ko}	ktoe		

Päikese soojusenergia süsteemid	K _{ko}	ktoe		
Biomass ⁽²⁾	K _{ko}	ktoe		
Soojuspumbad	K _{ko}	ktoe		
Geotermaalsüsteemid	K _{ko}	ktoe		
Muud detsentraliseeritud taastuvad energiaallikad	K _{ko}	ktoe		
Kogu taastuvatest energiaallikatest toodetud elekter hoonetes	K _{ko}	ktoe		
Päikeseelektrisüsteemid	K _{ko}	ktoe		
Biomass ⁽²⁾	K _{ko}	ktoe		
Geotermaalsüsteemid	K _{ko}	ktoe		
Muud detsentraliseeritud taastuvad energiaallikad	K _{ko}	ktoe		
Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri kogutarbimine hoonetes	K _{ko}	ktoe		
Päikeseelektrisüsteemid	K _{ko}	ktoe		
Biomass ⁽²⁾	K _{ko}	ktoe		
Geotermaalsüsteemid	K _{ko}	ktoe		
Muud detsentraliseeritud taastuvad energiaallikad	K _{ko}	ktoe		
Kogu taastuvatest energiaallikatest toodetud ja elektrivõrku edastatav elekter	K _{ko}	ktoe		

Päikeseelektrisüsteemid	K _{ko}	ktoe		
Biomass ⁽²⁾	K _{ko}	ktoe		
Geotermaalsüsteemid	K _{ko}	ktoe		
Muud detsentraliseeritud taastuvad energiaallikad	K _{ko}	ktoe		

Märge: X = aruandeaasta; K_{ko} = kohustuslik, kui olemas.

Märkused.

⁽¹⁾ Direktiivi 2010/31/EL artikli 2 punkti 1 kohaselt on hoone katusega konstruktsioon, millel on seinad ja mille sisekliima reguleerimiseks tarbitakse energiat, kuid hoonete energiatõhususe arvutamiseks on selle direktiivi I lisas jagatud hooned järgmistesse liikidesse: a) eri tüüpi ühepereelamud; b) korterelamud; c) kontorihooned; d) haridusasutuste hooned; e) haiglad; f) hotellid ja restoranid; g) spordirajatised; h) hulgi- ja jaekaubanduse hooned; i) energiat tarbivad muud tüüpi hooned (direktiivi 2010/31/EL I lisa punkt 5).

⁽²⁾ Biomass, mis on toodetud vastavalt direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 29 sätestatud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste säästlikkuse kriteeriumidele.

Tabel 9. Energia tootmiseks kasutatud tahke biomassi kogus

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	Aasta	
			X-3	X-2
1) Energiasektor (kokku) ⁽¹⁾	K	TJ, alumine kütteväärtus		
a) elektrienergia ⁽¹⁾	K	TJ, alumine kütteväärtus		
b) soojus- ja elektrienergia koostootmine ⁽¹⁾	K	TJ, alumine kütteväärtus		
c) soojus ⁽¹⁾	K	TJ, alumine kütteväärtus		
2) Muundamissektor (v.a energia) ⁽¹⁾	K	TJ, alumine kütteväärtus		
3) Tööstussektor ise (tarbitud ja ise toodetud elekter, soojus- ja elektrienergia koostootmine ning soojus) ⁽¹⁾	K	TJ, alumine kütteväärtus		
4) Vahetu lõpptarbimine eluasemesektoris ⁽¹⁾	K	TJ, alumine kütteväärtus		
5) Muu ⁽¹⁾⁽²⁾	K	TJ, alumine kütteväärtus		

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik.

Märkused.

⁽¹⁾ Asjakohases sektoris kasutatud biomassikogused, mille hulka kuulub ka muundamiskadu.

⁽²⁾ See hõlmab muu hulgas põllumajandust, metsandust, kaubandust ja teenuseid.

XVII LISA

Täiendavad aruandluskohustused energiatõhususe valdkonnas

Tabel 1. Igas sektoris tehtud edusammud ja põhjused, miks energiatarbimine jäi lõppenergia tarbimise sektorites stabiilseks või kasvas

Sektor	Täpsustus		Lõppenergia tarbimise kasvu/stabiilsuse põhjused aastal X-2
Tööstus	K	Valida ⁽¹⁾	Valida ⁽¹⁾
Transport	K	Valida ⁽¹⁾	Valida ⁽¹⁾
Kodumajapidamised	K	Valida ⁽¹⁾	Valida ⁽¹⁾
Teenused	K	Valida ⁽¹⁾	Valida ⁽¹⁾
Põllumajandus	K	Valida ⁽¹⁾	Valida ⁽¹⁾
Muu ⁽²⁾	K _{kk}		

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid peavad valima järgmiste põhjuste hulgast (võib valida rohkem kui ühe põhjuse, täiendavaid võimalusi võib täpsustada „muu“ all): majanduskasv; kütusehindade langus; lisaväärtuse kasv; tööhõive suurenemine; kaubatranspordi suurenemine; reisijatetranspordi suurenemine; elanikkonna ja/või kodumajapidamiste arvu suurenemine kodumajapidamiste netotulu suurenemine; talviste ilmastikutingimuste halvenemine; suviste ilmastikutingimuste halvenemine; erandlik sündmus; muutus energiatarbimise mõõtmise või arvutamise meetodikas; muu.

⁽²⁾ Võib lisada täiendavaid sektoreid ja täpsustada neid „muu“ all.

⁽³⁾ Aastat X-3 ei kohaldata 2023. aasta esimeste eduaruannete puhul.

Tabel 2. Liikmesriigi keskvalitsuse omanduses ja kasutuses olevate selliste hoonete üldpõrandapind, mille kasulik üldpõrandapind on üle 250 m² ning mis X–2 ja X–1 aasta 1. jaanuaril ei vastanud direktiivi 2012/27/EL artikli 5 lõikes 1 osutatud energiatõhususnõuetele

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	Näitajad X–2 aasta 1. jaanuaril	Näitajad X–1 aasta 1. jaanuaril	Lisateave
Liikmesriigi keskvalitsuse omanduses ja kasutuses olevate selliste hoonete üldpõrandapind, mille kasulik üldpõrandapind on üle 250 m ²	V	m ²			
Energiatõhususnõuetele <u>mittevastavate</u> hoonete üldpõrandapind	K	m ²			

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik; V = vabatahtlik.

Tabel 3. Aastatel X–3 ja X–2 tehtud energiaauditite arv. Lisaks liikmesriigi territooriumil asuvate selliste suurettevõtete hinnanguline koguarv, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2012/27/EL artikli 8 lõiget 4, ning nendes ettevõtetes aastatel X–3 ja X–2 tehtud energiaauditite arv

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	Aasta	
			X–3 ⁽²⁾	X–2
Tehtud energiaauditite koguarv	K	Arv		
Nende suurettevõtete arv ⁽¹⁾ , kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2012/27/EL artikli 8 lõiget 4	K	Arv		
Nendes suurettevõtetes tehtud energiaauditite arv, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2012/27/EL artikli 8 lõiget 4	K	Arv		

Märge: X = aruandeaasta; K = kohustuslik.

Märkused.

⁽¹⁾ Direktiivi 2012/27/EL artikli 8 lõike 4 kohaldamisalasse kuuluvate ettevõtete määratlus vastab komisjoni määratlusele väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) kohta (esitatud komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusel 2003/361/EÜ mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36)).

⁽²⁾ Aastat X–3 ei kohaldata 2023. aasta esimeste eduaruannete puhul.

Tabel 4. Kohaldatud riiklik primaarenergiategur elektri puhul ja põhjendus juhul, kui see erineb direktiivi 2012/27/EL IV lisa joonealuses märkuses 3 osutatud vaikekoefitsiendist

Riiklik primaarenergiategur elektri puhul (arv)	K	
Põhjendus juhul, kui tegur erineb direktiivi 2012/27/EL IV lisa joonealuses märkuses 3 osutatud vaikekoefitsiendist	K	

K = kohustuslik.

Tabel 5. Uute ja renoveeritud liginullenergiahoonete⁽¹⁾ arv ja põrandapind aastatel X–2 ja X–1, nagu on sätestatud direktiivi 2010/31/EL artiklis 9 ja vajaduse korral statistilise valimi põhjal

Aruande osa	Täpsustus	Arv		Üldpõrandapind kokku (m ²)	
		1. jaanuar X–2	1. jaanuar X–1	1. jaanuar X–2	1. jaanuar X–1
Eluasemesektor: kokku	K _{ko}				
Eluasemesektor: uued liginullenergiahooned	V				
Eluasemesektor: renoveerimine	V				
Mitteeluhooned (erahooned): kokku	K _{ko}				
Mitteeluhooned (erahooned): uued liginullenergiahooned	V				
Mitteeluhooned (erahooned): renoveerimine	V				
Mitteeluhooned (üldkasutatavad ⁽²⁾): kokku	K _{ko}				
Mitteeluhooned (üldkasutatavad): uued liginullenergiahooned	V				
Mitteeluhooned (üldkasutatavad): renoveerimine	V				
Liginullenergiahoonete määratlus ⁽³⁾	V				

Märge: X = aruandeaasta; K_{ko} = kohustuslik, kui olemas; V = vabatahtlik.

Märkused.

⁽¹⁾ Liginullenergiahoone määratlus vastab ametlikele riiklikele liginullenergiahoone määratlustele, millega võetakse üle direktiivi 2010/31/EL artikkel 9, järgides direktiivi 2010/31/EL artiklis 2 esitatud raammääratlust: „liginullenergiahoone“ – hoone, mille I lisa kohaselt määratud energiatõhusus on väga suur. Nullilähedane või väga väike nõutava energia kogus peaks olulisel määral pärinema taastuvatest energiaallikatest, sealhulgas kohapeal või lähiümbruses taastuvatest energiaallikatest toodetud energiast.

⁽²⁾ Komisjoni soovitus (EL) 2019/786 hoonete renoveerimise kohta täpsustatakse, et direktiivi 2010/31/EL artikli 2a lõike 1 punkt e hõlmab kõiki üldkasutatavaid hooneid (mitte ainult avaliku sektori asutuste hooneid, mida omab ja kasutab keskvalitsus). Direktiivi 2010/31/EL artikli 2a lõike 1 punkti e kohased poliitikavaldkonnad ja meetmed peaksid hõlmama näiteks hooneid, mida kasutavad (nt liisivad või üürivad) kohalikud või piirkondlikud omavalitsused, ja hooneid, mis kuuluvad keskvalitsusele ja kohalikele või piirkondlikele omavalitsustele, kuid mida nad tingimata ei kasuta.

⁽³⁾ Liikmesriigid võivad esitada viite oma riiklikele liginullenergiahoone määratlustele või nende lühikirjelduse.

Tabel 6. Link veebisaidile, kus on esitatud direktiivi 2012/27/EL artikli 18 lõike 1 punktis c osutatud olemasolevate energiateenuseosutajate loetelu või vastav liides

Link veebisaidile, kus on esitatud direktiivi 2012/27/EL artikli 18 lõike 1 punktis c osutatud olemasolevate energiateenuseosutajate loetelu või vastav liides	K	
Täiendavad üksikasjad või märkused andmete kohta	V	

K = kohustuslik; V = vabatahtlik.

XVIII LISA

Energiaostuvõimetus

Tabel 1. Teave energiaostuvõimetus kodumajapidamiste arvu vähendamise riiklike soovituslike eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta

Riikliku eesmärgi nimetus	Kirjeldus	Sihtaasta	Eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammud ⁽¹⁾	Arengunäitaja(d) (vajaduse korral)						Üksikasjad seirestrateegia kohta	Viide hinnangutele ja nende aluseks olevatele tehnilistele aruannetele
				Arengu jälgimiseks kasutatava näitaja nimetus	Baasaasta	Väärtus baasaastal	Ühik	X-3	X-2		
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
<i>Riiklik eesmärk 1</i>											
<i>Riiklik eesmärk 2</i>											
<i>Riiklik eesmärk 3</i>											
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>											

Märge: X = aruandeaasta; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid selgitavad, milliseid edusamme on tehtud energiaostuvõimetute kodumajapidamiste arvu vähendamise riikliku soovitusliku eesmärgi saavutamisel. Vajaduse korral lisavad liikmesriigid teabe muu(de) programmide/poliitika üldiste suundumuste või mõju kohta, mis võivad edusamme mõjutada.

XIX LISA

Energiaostuvõimetus

Tabel 1. Kvantitatiivne teave energiaostuvõimete kodumajapidamiste arvu kohta

Energiaostuvõimete kodumajapidamiste arv	Ühik ⁽¹⁾	Vaatlusaasta ⁽²⁾	Avaldamisaasta	E energiaostuvõimete kodumajapidamiste arvu kindlaksmääramise meetodika	Kriteeriumid ja andmed (sealhulgas allikas), millest lähtutakse energiaostuvõimete kodumajapidamiste arvu hindamisel
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}

Märkused.

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

⁽¹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast (võib lisada täiendavaid ühikuid ja täpsustada neid „muu“ all): absoluutarvud; %; muu.

⁽²⁾ Liikmesriigid võivad esitada vaatlusperioodi (nt kolme aasta keskmine).

Tabel 2. Aruandlus energiaostuvõimetusega seotud näitajate kohta

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	X-3	X-2
Vaesusohus oleva elanikkonna osa, kes ei suuda hoida kodu piisavalt soojana	V	Elanikkond, kelle sissetulek jääb alla 60 % mediaan-ekvivalentsissetulekust (%)		
Kogurahvastiku osakaal, kes ei suuda hoida kodu piisavalt soojana	V	Elanikkond (%)		
Vaesusohus oleva elanikkonna osa, kellel on kommunaalarvete võlgnevusi	V	Elanikkond, kelle sissetulek jääb alla 60 % mediaan-ekvivalentsissetulekust (%)		
Kogurahvastiku osa, kellel on kommunaalarvete võlgnevusi	V	Elanikkond (%)		
Vaesusohus oleva elanikkonna osa, kelle eluruumides on lekkeid, niiskust või hallitust ⁽¹⁾	V	Elanikkond, kelle sissetulek jääb alla 60 % mediaan-ekvivalentsissetulekust (%)		
Kogurahvastiku osa, kelle eluruumides on lekkeid, niiskust või hallitust ⁽¹⁾	V	Elanikkond (%)		

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	X-3 Esimene pool	X-3 Teine pool	X-2 Esimene pool	X-2 Teine pool
-------------	-----------	------	---------------------	-------------------	---------------------	-------------------

Aruande osa	Täpsustus	Ühik	X-3 Esimene pool	X-3 Teine pool	X-2 Esimene pool	X-2 Teine pool
Kodumajapidamiste elektri hinnad	V	senti/kWh				
Kodumajapidamiste gaasi hinnad	V	senti/kWh				
Kodumajapidamiste elektri hinnad, madalaim tarbimisvahemik	V	senti/kWh				
Kodumajapidamiste gaasi hinnad, madalaim tarbimisvahemik	V	senti/kWh				

V = vabatahtlik.

Märkus.

⁽¹⁾ Need andmed ei kuulu iga-aastasesse Eurostati uuringutesse, kuid võivad olla kättesaadavad riigi tasandil.

Tabel 3. Aruandlus energiaostuvõimetusega seotud riiklike näitajate kohta

Näitaja nimetus ⁽¹⁾	Andmeallikas	Ühik	Aasta		Andmekogumisperiood ⁽²⁾	Lühikirjeldus
			X-3	X-2		
V	V	V	V	V	V	V
<i>Näitaja 1</i>						
<i>Näitaja 2</i>						
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>						

Märge: X = aruandeaasta; V = vabatahtlik.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriigid võivad esitada riiklikud näitajad, mis täiendavad tabelis 2 esitatud näitajaid. Need võivad hõlmata kodumajapidamiste sissetulekut, energiateenuste taskukohasust, eluaseme olukorda ja sisustust ning täiendavaid/kaudseid näitajaid, mis aitavad põhjalikumalt analüüsida võimalikke energiaostuvõimetuse tegureid. Näitajad võib võtta hoonefondi vaatluskeskuse andmebaasist.

⁽²⁾ Liikmesriigid võivad esitada andmekogumisperioodi ja märkida, kas andmeid kogutakse korrapäraselt.

Tabel 4. Teave energiaostuvõimetuse riikliku määratluse kohta

Energiaostuvõimetuse määratlus	riiklik	Avaldamisaasta	Viimase muudatuse aasta	Üldised märkused ⁽¹⁾
V		V	V	V

Märkused.

V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Liikmesriigid võivad esitada teavet staatuse kohta, näiteks kas tegemist on õigusliku või esialgse määratlusega (millel puudub õiguslik staatus, kuid annab aimu energiaostuvõimetuse tunnuste kohta ning toetab eesmärkide püstitamist, meetmete rakendamist ja suundumuste jälgimist), ning teavet toetavate näitajate kohta.

XX LISA

Teave selle kohta, kuidas lõimitud riikliku energia- ja kliimakava rakendamine aitab kaasa õiglasele üleminekule, inimõiguste ja soolise võrdõiguslikkuse edendamisele ning ebavõrdsuse vähendamisele energiaostuvõimetuse valdkonnas

Tabel 1. Riikliku energia- ja kliimakava rakendamise mõju töökohtadele, töötajatele ja piirkondadele

Eeldatav mõju töökohtadele, tööturgudele ja oskustele ⁽¹⁾	V	
Eeldatav mõju jaotumine elanikkonnas ⁽²⁾	V	
Eeldatav mõju kõige rohkem kannatavatele piirkondadele ⁽³⁾	V	
Eeldatav mõju elukvaliteedile, heaolule ⁽⁴⁾	V	
Eeldatav mõju kuludele ⁽⁵⁾	V	
Kaasatus ja osalusprotsessid ⁽⁶⁾	V	

Märkused.

V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Liikmesriigid võivad esitada kvantitatiivseid elemente poliitika tulemusel tööturul eeldatavasti tekkivate muutuste kohta (nt millised sektorid kasvavad, millised kahanevad ja kui palju) ning kirjeldada selle üleminekuga kaasnevaid vastu võetud / vastu võetavaid meetmeid, sealhulgas haridus- ja koolituspoliitika ning sotsiaalkaitse valdkonnas.

⁽²⁾ Liikmesriigid võivad kirjeldada poliitika eeldatavat mõju kogu elanikkonnale ja konkreetsetele rühmadele, eelkõige kõige haavatavamatele rühmadele, kajastades ka seda, kas mõned rühmad saavad rohkem kasu kui teised, ning kirjeldada meetmeid, mille eesmärk on tagada õiglus ja koormuse võrdne jagunemine selles valdkonnas.

⁽³⁾ Liikmesriigid võivad kirjeldada poliitika eeldatavat mõju piirkondadele, mida üleminek kõige enam mõjutab, eelkõige kivisütt, turvast või põlevkivi kasutavatele piirkondadele või CO₂-mahukatele piirkondadele, ning leevendusmeetmeid, et tegeleda sellistes piirkondades sotsiaal-majanduslike tagajärgedega. Liikmesriikidel soovitatakse esitada kvantitatiivseid näitajaid, nagu töökohad, majandustoodang ja kohalik maksutulud.

⁽⁴⁾ Liikmesriigid võivad kirjeldada eeldatavat mõju keskkonnoahtude, keskkonnaseisundi halvenemise ja saaste vähendamisele, ohutumate toodete, toimivate ökosüsteemide ja nende teenuste (toit, puhas õhk, vesi, kliima stabiilsus jne) kättesaadavamaks muutmisele, elatise hankimisele ning tervise ja heaolu edendamisele, sealhulgas tervislikumad töötingimused, nt heite vähendamine ja töökohtade õhukvaliteedistandardite karmistamine.

⁽⁵⁾ Liikmesriigid võivad kirjeldada kliima-, energia- ja keskkonnapoliitikaga seotud kulude eeldatavat mõju nii ettevõtjatele kui ka tarbijatele (nt energiasääst, väiksem energiahind; kestlikumad tooted, väiksemad asendamiskulud; väiksemad keskkonna puhastamise kulud ja rahvatervisekulud).

⁽⁶⁾ Liikmesriigid võivad kirjeldada kliima-, energia- ja keskkonnapoliitika kaasavuse tagamiseks näiteks keskkonnasäästliku taristu, keskkonnasäästlike avalike teenuste rakendamise, osalusprotsesside jm kaudu võetavate meetmete eeldatavat mõju, eelkõige üleminekust otseselt mõjutatud väikese sissetulekuga kodumajapidamistele ja kogukondadele, näiteks kõige enam mõjutatud piirkondades.

Tabel 2. Lõimitud riikliku energia- ja kliimakava rakendamise mõju inimõiguste ja soolise võrdõiguslikkuse edendamisele ning ebavõrdsuse vähendamisele energiaostuvõimetuse valdkonnas

Inimõiguste edendamine ⁽¹⁾	V	
Soolise võrdõiguslikkuse edendamine ⁽²⁾	V	
Ebavõrdsuse vähendamine energiaostuvõimetuse valdkonnas	V	

Märkused.

V = vabatahtlik.

⁽¹⁾ Kliimaõiglus ja õiglane üleminek hõlmavad ka kliimamuutustest tulenevate hüvede ja koormuse jagamist inimõiguste valdkonnas. Kliimamuutused ohustavad paljude inimõiguste tõhusat rakendamist, sealhulgas õigust elule, veele ja sanitaartingimustele, toidule, tervisele, eluasemele, enesemääramisele, kultuurile ja arengule. Liikmesriigid võivad kirjeldada, kuidas nende lõimitud riikliku energia- ja kliimakava rakendamine aitab täita nende kohustust hoida ära kliimamuutuste prognoositavat kahjulikku mõju ja tagada, et nendest muutustest mõjutatud isikud, eelkõige ebasoodsas olukorras isikud, pääsevad ligi tõhusatele õiguskaitse- ja kohanemisvahenditele, et elada inimväärikat elu.

⁽²⁾ Liikmesriigid võivad kirjeldada, kuidas nende lõimitud riikliku energia- ja kliimakavaga viiakse ellu õiglast üleminekut, võttes arvesse erinevat mõju meeste, naiste ja alternatiivse sooidentiteediga inimeste võimalustele üleminekupiirkondades, millised takistused on olemas ning milliseid plaane nad on edasi liikumiseks teinud ja rakendanud.

XXI LISA. Piirkondliku koostöö rakendamine

Tabel 1. Teabe esitamine piirkondliku koostöö rakendamise kohta

Teiste liikmesriikidega koos eesmärkide ja poliitika elluviimiseks loodud piirkondliku koostööalgatuse nimetus	Mõjutatud asjakohased liidu mõõtmed ⁽¹⁾	Rakendamisperiood	Kirjeldus	Osalenud liikmesriigid	Eeldatav panus ja eesmärkide poliitika elluviimise	Edusammud piirkondliku koostöö suunas
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
<i>Koostöö 1</i>						
<i>Koostöö 2</i>						
<i>Lisage ridu vastavalt vajadusele</i>						

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

⁽¹⁾ Liikmesriigid valivad järgmiste variantide hulgast ühe või mitu: CO₂ heite vähendamine – kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine; CO₂ heite vähendamine – taastuvenergia; energiatõhusus; energiajulgeolek; energia siseturg – elektrivõrkude omavaheline ühendatus; energia siseturg – energia ülekande taristu; energia siseturg – turuintegratsioon; teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime; energiatoetuste järkjärguline kõrvaldamine.

XXII LISA

Määruse (EL) 2018/1999 artikli 32 lõikes 1 või 2 osutatud soovitude rakendamist käsitleva teabe esitamine

Tabel 1. Soovitude rakendamist käsitleva teabe esitamine

Soovitus	Soovituse kategooria ⁽¹⁾	Poliitika ja meetmed, mis soovitude täitmiseks vastu võetakse ja rakendatakse või mida kavatakse vastu võtta ja rakendada	Rakendamise üksikasjalik ajakava	Põhjused, miks soovitud või selle olulist osa ei käsitleta
K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}	K _{kk}
1. soovitus				
2. soovitus				
Lisage rida vastavalt vajadusele				

K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

Märkused.

⁽¹⁾ Liikmesriik valib meetmekategooriate loetelust, mis on esitatud tabeli vormi elektroonilises versioonis.

XXIII LISA

Teabe esitamine määruse (EL) 2018/1999 artiklis 11 osutatud mitmetasandilise kliima- ja energiadialoogi kohta

Tabel 1. Edusammud määruse (EL) 2018/1999 artiklis 11 osutatud mitmetasandilise kliima- ja energiadialoogi sisseseadmisel⁽¹⁾

Mitmetasandilise kliima- ja energiadialoogi üksikasjad	K	
Edusammud mitmetasandilise kliima- ja energiadialoogi sisseseadmisel	K _{kk}	

Märkused.

K = kohustuslik; K_{kk} = kohustuslik, kui kohaldatakse.

⁽¹⁾ Liikmesriigid peavad esitama üksikasjad riiklikele eeskirjadele vastava mitmetasandilise kliima- ja energiadialoogi kohta, milles osalevad kohalikud ametiasutused, kodanikuühiskonna organisatsioonid, äriühingud, investorid, muud asjaomased sidusrühmad ja üldsus ning arutavad erinevaid energia- ja kliimapoliitika stsenaariume, sealhulgas pikaajalisi stsenaariume.